

Aradi telefon-történet

Nevetni lehetne rajta, ha nem volna a tény maga meztelen valóságában olyan mélységesen szomorú, hogy súlyosabb volna sírni felette. De az érzelmi momentumok kikapcsolásával ha meggondoljuk, hogy a postavezérgazgatóság végre rászánta magát arra, hogy egy olyan rendeletet is kiadjon, amely nem a régi jó békebeli rendszernek feliorgatására és helytelen irányokba való „egységesítésére” törekszik, hanem éppen ellenkezőleg: a régi jó békebeli állapotokat idézi vissza emlékeztünkbe, — akkor máris felfedeztünk az egész ügyben egy olyan momentumot, amely megérdemli a közelebbi érdeklődést. Arról a rendeletről van szó ugyanis, amely ma érkezett meg az aradi postafőnökségre, hivatalosan közölve a postafőnökkel, hogy a vezérgazgatóság elérkezettnek látja az időt annak a régi jó rendszernek a visszaállítására, amely lehetővé tette a posta klienseinek, hogy sürgős távirataikat telefon útján adhassák fel a postahivatalnál és ugyancsak telefon útján kapják meg a címükre érkezett távirati értesítéseket. A postavezérgazgatóság tehát függetlenül kívánja végre is tenni a távirat-szolgáltatás megbízhatóságának és gyorsaságának rendszerét a táviratkézből uccs- és házszám-ismeretétől, esetleges testi és kedélyállapótól és megérettnek tartja korunkat arra, hogy lehetőleg a távirat megérkezésének első perceiben kézhez is vehessük a számunkra jelentős költségekkel elküldött, rendszerint fontos értesítéseket.

Csak elismerő szavakkal lehet regisztrálni a postavezérgazgatóság intézkedését, amely lehetővé teszi tehát a bankárnak, kereskedőnek, a vállalkozónak, az iparosnak és a magános telefon-előfizetőnek egyaránt, hogy időt és esetleg anyagiakat spóroljon. A rendelet megérkezett tehát az aradi postafőnökséghez annak rendje s módja szerint. Igen ám, de a békeévek óta változott a helyzet az aradi postán is. Az aradi postafőnökség telefon-osztályát Morganék vették át és az egész postahivatalban nincs egy távbeszélő-készülék, ami felett a posta bucuresti-i vezérgazgatósága vezérelhetne. Az aradi postahivatal éppolyan előfizetőjévé vált Morganéknak, mint akármelyik más közönséges halandó polgára Arad városának. Mivel pedig a posta semmiben sem különbözik a Morganék szemében a többi telefon-előfizetőktől, amikor a postafőnökség a napokban nem fizethette meg a telefonelőfizetési díját, a telefonszolgálat éppoly zordonan leszereltette a főposta telefonjait, mintha egyéb más, kevésbé hitelképes klienséről lett volna szó. Ez a körülmény valószínűleg nem jutott eszükbe az uraknak Bucurestiben, amidőn a mai rendeletet táviratilag postára adták az aradi főnökség címére. Merthát mire fel gyűjthessen most új klienseket a postának az aradi postafőnök, ha közben nem küldenek neki pénzt, hogy újra visszaszereltesse a leoperált készülékeket...?

Elmondhatjuk mi is az egyszeri szegény emberrel, hogy: addát Uram áldás, de nincs köszönet benne! Aminthogy az aradi postafőnökség sem gyűjthet új előfizetőket a táviratfelvétel és kikézés telefon-rendszerének visszaállítása alkalmából, merthát — hol vannak az üzletet ajánló fél kellő felszerelése...? Van rendelet, de nincs telefon, nincs telefon, mert nincs pénz, nincs pénz, mert... De hát ezt már mindenki könyv nélkül tudja. Ez az édes rától történet az aradi telefontal, meg a postavezérgazgatóság rendeletével azonban megérdemli a közfigyelmet, mert egy kicsinyke csepp, egy csillogó miniatűr-darabka abból a zürzavaros tengerből, amelyben tájékozatlannal és tehetetlenül vergődik az a valami, amit egykor nyugodt és cselekvőképes polgári életrendnek nevezünk... (J.)

Duca tárgyal Párisban

Kihallgatáson a volt köztársasági elnöknél — Iorga a Sorbonne diszdoktora — Presan marsall feltűnést keltő látogatása — A Madgearu—Ioanitescu-affér kiéleződött

Az elkészült trónbeszédet hétfőn terjesztik az uralkodó elé

A belpolitikai élet előterében olyan események állanak, amelyek ezuttal külföldön történnek. Rövid táviratok számolnak be róla, hogy Duca, a liberális-párt országos vezére, aki — mint köztudomású — a liberális-párt vezetőtagjainak magánvagyonára keres külföldi kölcsönforrásokat, ma délelőtt kihallgatáson jelent meg Doumergue volt francia köztársasági elnöknél. A liberálisok országos pártvezérét a délutáni órákban Tardieu miniszter fogadta, aki hosszasan értekezett Románia ismert politikusával.

Mialatt Duca figyelmetkeltő tárgyalásait folytatta, ugyancsak érdekes események játszódtak le a párisi Sorbonneon is, ahol a francia tudományos világ Iorga Miklóst, az európai híri román történettudóst, a Sorbonne előadó professzorát és egyben Románia miniszterelnökét ünnepelte. A Sorbonne tanári kara kifejezést kívánt adni Iorga tudományos működése feletti elismerésének és ezért a miniszterelnököt ma délelőtt ünnepélyes ceremóniák között a Sorbonne-Tudományegyetem díszdoktorává avatta fel.

Bucurestiben sem pihennek azonban az események. Presan marsall ma két feltűnést keltő látogatást tett. Fölkereste Manoilescu bankkormányzót és Argetoianu pénzügyminisztert, akiknél hosszasan időzött. Látogatásaihoz lapkörökben különböző kommentárokat fűznek.

Bratianu György pártja holnap, vasárnap tartja kongresszusát Bucurestiben. Ma zajlott le a párt vezérlőbizottságának ülése, amelyen a nagygyűlés tárgysorozatának programjához híven ma megválasztották a különböző bizottságokat, közöttük egy kisebbségit is.

Érdekes momentum a belpolitikai élet eseményeinek különben az a tény, hogy a Madgearu és D. R. Ioanitescu között támadt affér ügye sehogysem akar lecsendesedni. Most az hírlik, hogy Madgearu föltétlenül föl kívánja vetni a kabinetkérdést s ki öliajt lépni a pártból, mert úgy érzi, hogy nem kapott megfelelő elégtételt az őt ért afférért.

Az affér ügyében egyébként Mihalache ma este összehívta a párt Bucurestiben tartózkodó vezető tagjait, hogy a két politikust kibékítsék, ez a munka azonban sikertelen maradt, az affér ügyével ugylátszik a párt vezérlőbizottságának kell foglalkoznia. A párt körében azonban remélik, hogy Madgearut sikerül mégis kiengesztelni az ifovi párttagozat elnöki székével és D. R. Ioanitescu is megmarad a párt kebelében.

Ma este minisztertanács volt, amelyen végleg megszövegezték a trónbeszédet, amelyet Argetoianu hétfőn terjeszt jóváhagyás végett az uralkodó elé. A minisztertanács Argetoianu részletes exozét tartott a pénzügyi helyzetről és a költségvetésről.

Orosz katonák harcolnak a japánok ellen

Repülőgépről bombázzák a visszavonuló kinaikat — A Népszövetség békéltet — BRIAND szöze a harcoló felekhez

Tokióból jelentik: Az itteni körökben egyre jobban erősödik az a hit, hogy a kinaikat a szovjet támogatja. Így japán felfogás szerint a nonni harcokban orosz fegyverekkel és lőszerrel, sőt kinaik fegyverekbe öltözött orosz katonák közreműködésével harcoltak.

A Nonn folyótól visszavonuló kinaikat japán repülőgépek bombázzák. Hasonlóképpen bombázzák Anganzhi városát. Hír szerint Hainkar és Mandsuli felől orosz fegyverekkel ellátott kinaik közelegnek.

Genfben jelentik: A Népszövetség főtákarása ma közölte, hogy november 16-án Párisban ül össze a tanács. Így tehát eleget tettek a francia kormány kérésének és az üléseket Genfből Párisba helyezték át. Briand, a tanács elnöke ma felhívást intézett úgy a tokiói, mint a nankingi kormányhoz és arra szólította fel a két kormányt, hogy adjanak utasítást csapataiknak, hogy a harcokat hagyják abba.

— Az egész világ közvéleménye megdöbbenéssel szemléli a mandzsuri eseményeket — írja Briand a két kormányhoz intézett felhívásában — és sem Japánnak, sem Kínának nem szabad megfélekednie arról az ígéretéről, melyet képviselőik által a Népszövetség legutóbbi ülésén tettek és amely szerint mind a

két fél nyugodtan bevárja a konfliktus békés elintézését, melyet a Népszövetség hamarosan el is fog intézni.

A Daily News Chronicle értesülése szerint a washingtoni japán követ biztosította Simson, hogy a nonni harcok sajnálatos félreértések következményei és ahogy a japán hadsereg a hidakat helyreállítja, tíz napon belül kiűri Mandzsuriát. A követ egyben annak a reményének adott kifejezést, hogy a szovjettel támadt konfliktust sikerült elsimítani.

A hatalmak Tokióból visszahívják követüket

Moszkvából jelentik: A szovjet hivatalos távirati irodájának jelentése szerint miként táviratok arról számolnak be, hogy a japán kormány nagy fegyver- és lőszer-szállítmányokat küldött az irini kormányoknak. A küldemény 16 vagon lőszerből, gépfegyverből és egyéb fegyverből áll. A szállítmány, hirtelen Moszkvában általános izgalmat keltett.

Washingtoni jelentések arról számolnak be, hogy a mandzsuri események miatt az összes európai államok elhatározták, hogy tényleg visszahívják nagyköveteiket Tokióból. A washingtoni külügyminiszteriumban a délutáni órákban kijelentették, hogy ez nagyon valószínű, azonban ezirányban intézkedés Genfben még nem történt.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ minőségben utolérhetetlen!

Arad—Bucuresti: három és fél óra!

Megvalósulás felé közeledik az Arad-Bucuresti közötti állandó repülőgépjárat terve

800.000 lej áll eddig az aradmegyei prefektura rendelkezésére — Legalább nyolc-személyes légi autobusz fog közlekedni Arad és Bucuresti között — Mit mond Serbanu György dr. megyei prefektus..?

Arad, mint az ország nyugati határszélénél egyik legelőbbretolt határvárosa a vasúti és az autó-közlekedés szempontjából talán a legtávolabb esik az összes erdélyi és bánáti városok közül az ország fővárosától, Bucurestiktől. Ez a tény vezette az aradi, különösen pedig a megyei hatóságokat arra, hogy különösen meleg együttérzéssel karolják fel a román aviatika fejlesztésére irányuló, a legmagasabb helyen kezdeményezett és nagy fejlődési lehetőségeket jelentő, érdekes programot. Az elmúlt nyár folyamán Aradon és a Bánátban lezajlott repülőnapok nemcsak arról győzték meg a hatóságok vezetőit, hogy a repülő-technika iránt hatalmas érdeklődés nyilatkozik meg, hanem arról is, hogy a legszélesebb körű tömegek tudnak áldozni arra, hogy az egyes nagyobb városok vagy megyék a maguk anyagi erejéből beszerezhessenek egy-egy repülőgépet, amelyet praktikus, utas- és áruforgalmi célokra használnának fel.

Aradmegye vezetőségének rendelkezésére a jelen pillanatban 800.000 lej áll, amely összegnek rendeltetése az, hogy rajta a megye egy utasszállító repülőgépet szerezzen be. Természetesen ez az összeg még nem elégséges egy megfelelő gép beszerzésére, amelynek ára kedvezményesen is túlhaladja a másfél millió lejt. Mindazonáltal éppen eléggé nagy summa

arra, hogy alapul szolgálhasson a további tervek kiépítésére. Az arad—bucuresti-i tervbevetett személy repülőgépjárat ügyében beszélgetést folytattunk dr. Serbanu György megyei prefektussal, aki maga is lelkes pártfogója az érdekes és modern, gyakorlati következményeiben pedig általános nyereséget jelentő tervnek és aki a következőket mondotta az Aradi Közöny munkatársának.

— A repülőgépjárat terve mindenféle szempontból *praktikus és hasznos*. Ha a fővárost repülőgépen, légvonalban három és fél óra alatt megközelíthetjük, ez nemcsak hivatalos szempontból jár időnyereséggel, hanem az üzletemberek számára is jelentékeny megtakarítást fog jelenteni. A repülőgép céljaira valóban 800.000 lej gyűlt eddig össze és megvan a remény rá, hogy bizonyos idő múltán a még hiányzó összeg is begyűl. Természetesen — mondotta Aradmegyei prefektusa — csakis a legmodernebb, legalább nyolcüléses utasszállító gép beszerzéséről lehet majd annakidején szó, hogy módot nyújtson egyszerre több utasnak a gép kihasználására.

A prefektus szavai szerint tehát remény kinálkozik arra, hogy egy-két éven belül valóban három és fél óra alatt megközelíthetjük az ország fővárosát és akinek üzleti vagy hivatalos ügye vár elintézésre Bucurestiben, csak felül reggel a gépre és estére már újra itthon vacsorázhatik. A jelek szerint lesz még módunkban közelebről is foglalkozni az érdekes tervvel.

Szappanbuborék

Írta: BETHLEN MARGIT.

Az asszony mereven az izgalomtól, egyenesen, tágra nyílt szemmel és kissé előre nyújtott nyakkal ül a kocsisarkában.

Most! Végre. Annyi várakozás, annyi véget érni nem akaró hosszú óra után, végre, végre! Csak néhány perc még, azután itt lesz, itt a karjai között, ő, a férje, akit tíz egész hónapja nem látott.

Tíz hónapja? Tíz élet volt az. Az asszony legalább úgy érzi. Tíz élet, telve fájdalommal, sötétséggel, vágyal. Bár most, hogy elmúlt és visszagondol rá, mintha lettek volna benne fényes sávok is. A szerelem még a bánatban is róten világít, a vágy pedig sokszor tüzesebb és forróbb magánál a boldogságnál is.

Az asszony hirtelen elmosolyodik. Valami észbe jutott. Pedig van vagy husz esztendeje, hogy nem gondolt rá. És most egyszerre, minden ok nélkül úgy ugrott elébe az a régen elmúlt, gyerekkori kis eset, mint sötét fekete háttérrel világító ceruzával felrajzolt kép.

Hogy vágyott utána! Hogy küzdött érte! Az asszony elgondolkodva néz maga elé: Igen, talán erősebben és jobban, mint bármi egyébről az életben. Mert hiszen nem a küzdés külső, látható nyomain mulik az, hogy mi a sulya és belső tartalma annak, nem, az, ami ott bent folyik, ott, ahol senki sem látja, az a fontos, az az egyedül lényeges. És azt, igen, azt elmondhatja annyi esztendő múlva is, hogy erősebben, vadabb, kétségbeesettebb akarattal nem küzdhetett ember saját természete ellen, mint ahogy ő tette akkor, hogy teljesítse anyja feltételét, melyhez az az ő vágya teljesülését fűzte.

Az a szappanbuborék! Hogy kísértett képzeletében ébren is, meg alva. Milyen szívárványos, ezer színben játszó, átlátszóan fényes gyönyörűségnek érezte minden pillanatjában a hosszú kibírhatatlanul hosszú várakozásnak.

Egy hétig? Kettőig? Maga sem tudja már meddig kellett várnia, míg végre sikerült, amit az anyja tőle kívánt: egy egész, hosszú napon át úgy viselkednie, hogy egyszer se kellesse őt a legkisebb helytelenségért sem megszólítani.

Sikerült. Hogy mennyi lemondás, mennyi emberföltött önuralom révén, azt csak az a gyerek tudhatja, aki valaha ilvenszerű herkulési munkára vállalkozott. A nagyok, azok már nem emlékeznek, azok régen elfelejtették mind azt, ami oly parányivá zsugorodott azóta, hogy alig lehet elhinni, milyen óriási, ésszel fel nem érhető méretekké vált valaha.

Most is érzi minden idegszálában a remegő, feszült várakozást, mialatt anyja a szappanos vízzel telt tálat az asztalra tette. És mikor végre, végre szájához emelhetette a számszálat, a varázsvesszőt, melynek érintésére megszületik a csoda... a szálló, imbolygó, átlátszó, szívárványszínű, titokzatos gömb... igen, most utólagosan tudja, hogy akkor, abban a pillanatban azt érezte, amit a költő ki akart fejezni, amikor Faust szájába adta e szavakat:

„Wenn ich zum Augenblicke sage: verbleibe doch, Du bist so schön... da magst Du mich in Ketten schlagen, da will ich freudig zu grunde gehn!“

Az asszony elgondolkodva hajtja le fejét. Különös, hogy azok, akik az embert legjobban szeretik, milyen ritkán értik meg. Az anyja értelmetlenül rázta meg fejét, amikor néhány perccel később az asztalra borulva, görcsös zokogástól átrázva, találta kis leányát. Miért? Mi történt? Sohasem tudta neki megmagyarázni.

Hogy is magyarázza azt meg egy gyerek, amit ugyszólván maga sem ért, hogy az illúzióit siratja, azt a fényes, tündöklően ragyogó valamit, amit heteken át szívében őrzött, és ami most, abban a pillanatban, amikor azt hitte, hogy az övé, elpattant, mielőtt megfoghatta

Bocu Sever a temesi nemzeti-parasztpárt elnöke

Egyhangú választás. — A temestorontáli tagozat tisztújító közgyűlése.

A nemzeti-parasztpárt temestorontáli megyei szervezete tegnap este tisztújító kongresszust tartott, amelyen a falusi kiküldöttek is nagy számban jelentek meg. Leucutia Aurel dr. halálával emlékezett meg Bocu Severről, aki a támadások pergőtüzében sem ingott meg. Agliceriu Remus volt szenátor a regionalizmus vádját utasította vissza, Subtire Ionel dr. a mezőgazdák sulyos helyzetét vázolta és bírálta a kormány mezőgazdasági politikáját. Iliesu Miklós szolidaritásra, Capetanu Titus dr. politikai bátorságra buzdította a tagokat, majd Baran Coriolan dr. főtitkár beszélt Mamiuról, akit már lemondott, még mindig vezérüknek tekintenek. Bocu Sever beszélt ezután és hangsúlyozta, hogy lelkiismerete nyugodt, mert sohasem élt vissza hatalmával. Egész működése alatt a törvényesség alapján állott.

A kongresszus Bocu Severt közfelkiáltással újból a szervezet elnökévé választotta. Balta Coriolan dr. lemondott az alelnöki tisztségről, de továbbra is tagja marad a pártnak, helyébe Vidrighin Stant, második alelnöknek Pascu János dr. szenátort választották meg. Főtitkár újból Baran Coriolan dr. lett, titkárok Subtire Ionel dr. és Jug Livius dr., pénztáros Ruga Romulus, ellenőr Lazar Cornel dr. Megválasztották a száztagú választmányt, amelyben az összes temesvári és vidéki parasztpárti korifeusok helyet foglalnak.

Nem akasztják fel az orosházai vasúti merénylet

Budapestről jelentik: A kormányzó ma délután döntött a halálraítelt Laki István kegyelmi ügyében és a halálos ítélet életfogytiglani fegyházra változtatta át. A kegyelmi iratot már ma elküldték Gyulára, majd annak kihirdetése után az elítéltek valamelyik fegyházában helyezik el.

volna. Az asszony felkapja fejét. Ott, az állomás ajtajában a kifelé sietők tömegében, magas, vékony férfi alakja bontakozik ki, az az alak, melyet álmaiban annyiszor látott így feléje sietni.

Az asszony mozdulatlanul ül. Érti, hogy a férfi magához szorítja, átöleli, beszél hozzá, de nincsen ereje egy szót is kiejteni; meghalni, most... most meghalni! Ez az egy, amit gondolni tud.

Már otthon vannak. Szorosan egymás mellett, úgy ahogy azt annyiszor elképzelte, és a férfi beszél, beszél, beszél. Az utazásról, a tapasztalatairól, az emberekről, akikkel találkozott, közben csókolja és mondja, hogy mennyire vágyott utána. Azután beszél, beszél megint.

Igen, hogyne, ez mind rendjén van, és mégis... az asszony furcsa kis szorongást érez a szíve táján. Mintha valami, valami megmagyarázhatatlan, ami egész e pillanatig patánásig megtöltötte, hirtelen eltűnt volna belőle. Mintha közte és a férfi között ok nélkül, észrevétlenül rés támadt volna, parányi, láthatatlan űr, mely mint mélységes szakadék választja el őket egymástól. De hiszen nem történt semmi! Vagyis... hiszen minden úgy történt, ahogy ő azt tíz végtelenül hosszú hónapok minden napjának minden percében ezerszer átálmodta, átélte újból meg újból... hát akkor miért nem tudja átérezni, miért nem tudja megfogni, magához ölelni, magába szívni a boldogságot, most, hogy végre itt van, itt a kezéigében, csak épp hogy utána kell nyulnia, miért ez a fásult, üres érzés ott lent, valahol egész mélyen, mintha valamit, valami gyönyörű, láthatatlan, helyrehozhatatlan kincsét raboltak volna el tőle?

A férfi még mindig beszél, nem is veszi észre, hogy az asszony tágranvilt, távolba néző szeme lassanként elhomályosult. Szappanbuborék! — mondja oly halkán, hogy a férfi nem is hallja.

Nem tarthat tárgyalásokat az aradi törvényszék, mert a vidéki tanuk nem kapnak szabadjegyet

Elhalasztott tárgyalás. — Érdekes bejelentés a törvényszék elnöki ügyosztályának.

Az aradi törvényszék ma tüzte ki tárgyalásra azt a régen huzódó sikkasztási ügyet, amelynek vádlottjai *Dramba Sándor* zerindjegyző, *Kiszely Mátyás* adóhivatali perceptor, *Athanasziu Vasiliu* és *Györffy András* agronomok. A bünvádi feljelentést részben Zerind község lakosai, részben pedig a pénzügy és földművelésügyi miniszter adták be, amely szerint a községi jegyző összejárta az adóhivatali főnökkel és az agronomokkal, mintegy 600.000 lejt sikkasztott el. Az ügyben több ízben tüzött ki az aradi törvényszék már főtárgyalást, azonban ítélethozatalra nem került sor, mivel különösen Zerind községből igen sok tanu kihallgatása vált szükségessé.

A mai főtárgyaláson csupán a vádlottak jelentek meg, míg a beidézett tanuk nevében a védelem képviselője jelentette be, hogy azok nem jelennek meg a tárgyaláson, mivel *nem kaptak az idézéshez vasuti jegyet*. A tárgyalást vezető elnök ennek tudomásulvétele után az érdekes előzményű bűnügy további tárgyalását bizonytalan időre elhalasztotta.

Ezzel kapcsolatban az egyes szekciók elnökei bejelentették az elnöki ügyosztálynak, hogy mindazokat a folyamatban lévő ügyeket, amelyeknél vidéki tanuk kihallgatása válik szükségessé, bizonytalan időre szüneteltetik, arra való tekintettel, hogy az igazságügyminiszterium többszöri sürgetés dacára sem küldötte le a tanuk részére szükséges utazási igazolványokat. Mivel pedig a beidézett tanukat nem lehet kötelezni arra, hogy az utiköltséget sajátjukból fedezzék, a bíróság nem is rendelheti el elővezetésüket.

Az érdekes határozatnak magyarázata abban rejlik, hogy a miniszterium még most sem jutott megállapodásra a CFR. vezérigazgatósággal, az igazságügyi tárca terhére nyújtandó utazási jegyek hitelösszegének nagyságára nézve.

Az aradi pénzügyigazgatóság lefoglalta a kerülosi birtok félmillió lejes vételárát

Aradmegyében közel 300 hasonló eset van.

Az aradi pénzügyigazgatósághoz körröndelet érkezett, hogy a Kerülos község határában felosztásra kerülő és a volt Sulkovszky-uradalomhoz tartozó földbirtok vételárát foglalják le a pénzügyi hatóságok. A rendelet alapján az újszentannai adóhivatal utján 480 ezer lejt foglaltak le, amelyet az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárához szállítottak be. Hasonló eset történt a napokban, amikor 400 ezer lejt foglalt le a pénzügyigazgatóság azon a címen, hogy a földbirtok árát a konvenció alapján a magyar tulajdonosok már megkapták Romániától. Az aradi pénzügyigazgatóságon azért értesülésünk szerint Aradmegyében közel 300 hasonló eset van, amelyeknél a vételár az állampénztár javára esedékes, amelyeket tehát egyenként kell a pénzügyigazgatóságnak lefoglalni.

Vay Kázmérra súlyos ítéletet kér az ügyész

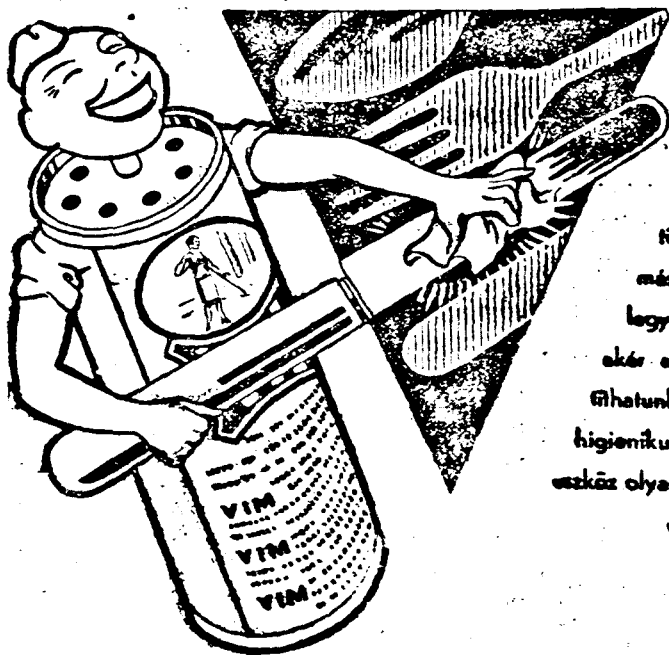
Feltűnést keltő vádbeszéd — „Ne csak a kisbűnösöket ítéljék el” . . .

Budapestről jelentik: Vay Kázmér bűnügyében ma hangzott el a vádbeszéd. Az ügyész megdöbbentő elmélyültséggel világitotta meg az ügyet és mutatott rá a perben megnyilatkozó megrendítő erkölcsi hanyatlásra, részletesen felölelte a per egész anyagát. Kérte a bíróságot, hogy ne vegye tekintetbe

Halassy kijelentését, hogy elítélése esetén ő és Vay főbelövik magukat. Ki kell írtani azt a tévhitet, hogy csak a kis bűnösöket ítéljék el, a nagyokat nem. Eppen ezért a legsúlyosabb ítéletet kérte Vay ellen.

A perben hétfőn hangzik el a vádbeszéd és azután az ítélethirdetésre kerül a sor.

Gyorsabban... jobban... tisztít VIM-ű kést, villát, kanalat...

VIM pár pillanat alatt tisztítja az evőeszközt. Egy kevés VIM-et nedves ronggyal egy kicsit dörzsölni... ez az egész munka. Pár pillanat alatt tűnik el minden zsír, rozsda és más folt. Minden tárgyat bármi is legyen az, akár nikkal, akár cinn, akár alumínium, vagy is könnyen tisztíthatunk VIM-mel, hisz VIM szagtalan, higiénikus és semmit sem károsol. Az evőeszköz olyan a VIM-től, mint új korában volt.

VIM

MINDENT TISZTÍT!

Fontos rendelet érkezett az aradi postára,

A mai naptól kezdve telefonon lehet feladni táviratokat — de nem lehet végrehajtani táviratokat — A táviratokat telefonon továbbítja a posta — Erről szól a rendelet — de az aradi postán nincsen telefon

Érdekes rendelkezés érkezett a postavezérigazgatóságtól Aradra. A rendelkezés életbe szándékozik léptetni ismét azt a pár éve megszüntetett rendszert, hogy a táviratokat nem kell a postára elküldeni, hanem elég azt telefonon át bediktálni a táviróhivatalnak. Hasonlóképpen, ha valaki táviratot kap, az új rendszer szerint a postával való megegyezés, illetve elő-

fizetés esetében a táviratot telefonra közölnék vele. Ez főképpen a nagyvállalatok, kereskedőcégek részére nagy előnnyel járna, mert az üzleti táviratok szövegét közvetlenül a megérkezés után megtudják ilymódon. De alkalmazták ezt a múltban akkor is, ha a feladott távirat olyan helységbe ment, amelynek nincsen távirója. Ebben az esetben is a postahivatal telefonon át tudatná a címzettet a távirat szövegét.

Amint látható, ez az újítás számos előnnyel járna úgy a táviratfeladók, mint a címzettek számára. Igen ám, de ami az esetben a legkülönösebb, a rendelkezést nem lehet megvalósítani. A postavezérigazgatóság, amikor ezt az újítást kitervezte, bizonyára nem is gondolt arra, hogy a postahivatalok nem telefonálhatják le a táviratokat, nem telefonálhatnak egyáltalában semmit, annál az egyszerű oknál fogva, mert — nincs telefonjuk. Amióta ugyanis a telefon autonóm intézmény lett, azóta a postának épügy kell érte fizetni, mint a magánosnak. Jobban mondván csak kellene, mert a postának nincs pénze. A Telefontársaság azonban, mint azt a magánosok is tapasztalhatták, nem sokat teketóriázik, hanem egész egyszerűen, leszerelte az aradi postahivatal telefonkészülékeit és csak éppen a legnélkülözhetetlenebb pár készüléket hagyta meg, azt is csak ideig-óráig — kegyelemből.

Érdeklődtünk az aradi főpostán ennek a mondhatni komikus helyzetnek az okában és ott a következő felvilágosítást kaptuk:

— A szóbanforgó rendelet annak a rendszernek a megújítása, amelyet 1926-ban szüntettek be, amikor a vezérigazgatóság kimondta, hogy csak a románnyelvű táviratokat szabad továbbítani. Ezután azonban a sürgönyöket bármilyen nyelven be lehet diktálni, sőt a siffrózott táviratokat is felveszik telefontovábbításra. A rendelkezés szerint aki az újításra igényt tart, kauciót kell hogy letegyen. A kaució összege magánosoknál 500 lej, bankoknál vagy kereskedelmi vállalatoknál minimálisan 2000 lej lesz. Kaució nélkül szintén lehetséges a sürgöny betelefonálása, vagy pedig az érkezett távirat telefonon át való lediktálása, ebben az esetben a címzettnek mindenképpen husz szög terjedő távirat után tíz lejt, száz szög terjedő sürgönyt pedig husz lej pótdíjat kell fizetnie. Sajnos, a szóbanforgó rendelkezést egyelőre nem teljesíthetjük, mert a postának nincs telefonja. Addig, amíg a Telefontársasággal a telefonhasználat kérdése végképp nem rendeződik, a táviratok telefonon való továbbítása nem hajtható végre.

A PIXAVON-SHAMPOON

Égyszerű a folyékony Pixavon minden előnyét.

Egy kis csomag 2 mosásra elég és ára csak 10 Lel.

A Pixavon-shampoo

csalásban mentés és szódával.

Hogyan védjem meg a tőkémet? Hármas terv a tőke megvédésére

Steiner József építész-
mérnök nyilatkozata
— A pénzügyi háború

— A tőke óvatossága — A konjunkturális idők tanúságai — A há-
vétel óvatos tőkebefektetés

Ahhoz a kétségkívül időszerű körkérdés-
hez, melyet napokkal ezelőtt vetett fel e hasá-
bokon az *Aradi Közlöny*, több oldalról kaptunk
hozzászólásokat. E helyen Steiner József épít-
tőmérnök, okl. közgazdasági mérnök értékes
fejtegetéseinek adunk helyet.

A jó békevilágban a gondos gazda úgy lát-
ta legjobban megvédeni a tőkéjét, ha annak egy
harmadrészét készpénzben, a másik harmadré-
szét áruban, értékpapirokban, avagy forgótőke-
ben, az utolsó harmadot pedig ingatlanokba
fektette. Lássuk most már, hogy ez az elgon-
dolás hogyan alkalmazkodhat az azóta erősen
megváltozott viszonyokhoz.

Vegyünk mindenképp a készpénz-tőkét,
melynek megvédésénél sok akadály mutatko-
zik. S én itt nem tudok egyetérténi azokkal, a
kik egyedül a közönség bizalmatlanságában, a
bizalmatlanság pszichózisában látják a hibát.
Nem veheti rossznéven a háborúban sem senki
a legbátrabb embertől sem azt, ha a golyók fü-
tyülése közben minden kis földtakarást fel-
használ arra, hogy testi épségét megvédje. A
pénzügyi háborúban is jogos ez az önvédelem.
De sajnos, amíg tanácstalanul állott a fa mö-
gött vagy feküdt a barázdában a katoná, épp
olyan tanácstalanul kinlódik a mai krízisben
az, akit suit. A háborúban az életét védte ösz-
tönösen, most a vagyonát, élete nehéz munká-
jában összekuporgatott megélhetését védi. Da-
cára ennek, a bizalom az, amelyet helyre kell
állítani az egész vonalon. A tőke seizmografi-
szerű érzékenységénél fogva nem csoda, ha a
közönség is okul a nagyok példáján és tulzásba
viszi az óvatosságot. A készpénztesaurálás, le-
gyen az a kisbetétes vagy akár nagy intézmé-
nyek részéről, csak tetézi a bajt. A bizalomnak
mindkét részről meg kell nyilvánulnia, de a
chronologikus sorrend a pénzintézeteket köte-
lezi arra, hogy a jobb jövő kiküzdése céljából
sorompóba lépjenek.

Az értékpapírok rentabilitása

Az a feladat, amely a vagyon második har-
madának megvédésére irányul, az emberek fog-
lalkozása szerint osztályozódik. Véleményem
szerint például a tisztviselő, a tisztán tőkés ma
is helyesen cselekszik, ha vagyonának máso-
dik harmadát olyan állami vagy ipari papirok-
ba fekteti, amelyeknek rentabilitása, amennyi-
re az ma lehetséges, biztosítva van. Itt nem
szabad könnyelműen azt mondani, hogy ki
tudná megnevezni, melyik az? Mert ha nincs is
meg ma az a biztonsági koefficiens, mint a bé-
keidőben, de mincs is nagyobb rizikó a vagyon-
nak ilyenformában való elhelyezésében.

Az iparos és kereskedő valamivel könnye-
nyebb helyzetben van, mert áru nyersanyag-
ban, vagy félkész áruban óvhatja meg vagyo-
nának egy részét. Igaz, hogy a nyersanyag ár-
hullámzásoknak van kitéve, de ha az áruk és
termékek értékesítése nincs túl hosszú
időre korlátozva, akkor itt nagyobb veszteség
nem támadhat. Azáltal, hogy a munkáskezek-
nek dolgot ad, embereknek megélhetést bizto-
sít, saját magának, de a köznek is szolgálatot
tesz, mert elősegíti a gazdasági forgalom ál-
landóságát. A tőke egy részének ilyen módon
való megőrzése alatt, természetesen nem ért-
hetjük a nagy áruhálmásokat, sem a kon-
junktúra tulságos kihasználását. Mert éppen a
konjunkturális idők tanították meg az iparost
és a kereskedőt, hogy a túlméretezett, tőketer-
jeszkedés visszafelé sült el.

A vagyon harmadik harmadának ingatlan-
ban való konzerválása még a háború óta elmult
nehéz idők alatt is biztos módnak mutatkozott.
A telkek például, ha ideig-óráig vesztek is
forgalmi értékükből, belső értéküket nagyobbá-
ra megőrizték és csupán kintartás dolga, hogy
az azokba befektetett tőke megfelelő pénzér-
tekekre legyen átváltható. A tőke harmadik har-
madának megőrzése házakban történhetik a
legkisebb rizikóval, még akkor is, ha rentabili-
tása átmeneti visszaesést mutat is. A kész
házak vételénél ismert tényezők figyelembevételével
kalkulált a vevő s így módjában állt
megóvni önérdkeit. Az új házak építésénél
pedig rendszeresen az eddig kevésbé frekvenciált
környék beépítése folytán keletkezhet érték-
emelkedés.

Ósi ösztöne mindenkinek, hogy magának
fészket rakjon. Ezt mutatják a nagyvárosok
perifériális építkezései is. Itt a legkevésbé

Stahremberg herceg puccsal fenyeget

Bejelentette, hogy ma éjszaka átveszi az államhatalmat — Riadó-
készültségek Ausztriában

Bécsből jelentik: Az osztrák főváros
nagy izgalomban van Stahremberg herceg leg-
utóbbi kijelentése miatt, amely szerint a Heim-
wehr igyekszik ugyan a közvéleményt meg-
szí az államhatalmat. A rendőrség és a Heim-
wehr igyekszik ugyan a közvéleményt meg-
nyugtítani, de a cáfolatok ellen szól az a tény,
hogy a rendőrség úgy Bécsben, mint a vidéken
riadó-készültségben van. A Heimwehr nyilat-
kozatot tett közzé, amelyben cáfolja, hogy ál-
lamcsinyt akarna elkövetni és megállapítja,

hogy puccs esetén nem jelentené be előre an-
nak dátumát.

Késő éjszakai órákban érkezett bécsi je-
lentések szerint éjjel fél háromig nem történt
semmi rendzavarás Bécsben és vidékről sem
érkeztek be olyan jelentések, mintha a Heim-
wehr puccsot szándékozna előkészíteni. Nem-
csak a bécsi rendőrség, de a szociálisták is tel-
jes felkészültséggel várják az esetleges Stah-
remberg-féle puccs kitörését. Stahremberg
hercegnek egyébként minden lépését szigorúan
figyelik.

Repülés a sztratoszférába

Új rendszerű ballonnal tizenhét mérföld magasra

Londonból jelentik: Eustace és Oswal-
de angol repülők, valamint a Short-fivérek, a
hires angol repülőgyár tulajdonosai elhatározták,
hogy egészen rövid időn belül stratoszféra-repü-
lést fognak végezni egy teljesen új rendszerű bal-
lonnal. Számításuk szerint körülbelül 17 mérföld
magasságig fognak felemelkedni és így meg lesz
döntve Piccard professzor rekordja.

A stratoszféra-ballon gáztömlőjét nem töltik
meg egészen, mert — mint tudvalevő — a gáz a
magasabb légrétegekben kiterjed. A ballonban
összesen hárman fognak ülni, a két angol repülő
és a Short-fivérek közül az egyik, aki megfigye-
lőként fog működni. Mindhárman állandó rádió-
összeköttetésben lesznek a repülőtérral.

Amerika nem segíti többé Európát

Nem hosszabbítja meg az egyéves moratóriumot

Londonból jelentik: A Times szerint Laval
Hooverrel szemben már jelezte és most meg
is akarja valósítani Németország többszörfős
passzivitásának kiterjesztését, a lengyel korri-
dor és a versaillesi szerződés revíziójának kérdé-
sében. Amerikai körök aggodalommal néznek ez
elő, azon a véleményen vannak, hogy Laval a
Brüning-kormány tekintélyének lerombolására
törekszik, ami a nehéz helyzetben lévő Németor-
szágban súlyos következményekkel járhat.

Annai bizonyos, hogy Amerika nem tesz to-
vábbi lépéseket gazdasági téren Európáért, Ho-
ver nem hosszabbítja meg az egyéves moratóri-
umot és nem vállal további felelősséget a békéért.
E tekintetben sokat tehet az új angol kormány.

Az angol lapok általában bizakodással nézik

a kormány bekövetkezendő akcióját. Hoover ál-
laspontjának megváltoztatása érdekében. A lapok
szerint Amerika megváltozott véleményét Fran-
ciaország merev magatartása okozta. Dacára
annak, hogy Laval mint gazdasági és diplomáciai
sikert könyveli el amerikai utját, úgy az angol
közvélemény, mint a politikai körök meg vannak
győződve arról, hogy Franciaország Laval Ameri-
kában tanúsított ellentállása miatt teljesen elve-
szítette az Egyesült-Államok rokonszenvét.

EXQUISITE PENSIO

Budapest, IV., Piarista-ucca 6.

Telefon: Aut. 885-39.

Előrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű
kilitással a Gellért hágyra. A Dunakorzó mellett.
Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz.

STRASSER-cég

alkalmi árusításából
szenzációsán olcsó készpénzárak:

180 cm. széles prima paplan- lepedő vászon mtr. ... .. Lej	78
90 cm. széles virágos pyjama flanel mtr.	45
Tennis flanel mtr.	16
Mintás színes flanel mtr.	25
Mintás gypaju delain mtr.	50
1 drb. klott paplan	300
1 drb. flanel takaró	90

szövet, bársony, barchet-maradékok
minden árban.

Figyelje kirakataim árait!

vagyonos néposztály úgy oldja meg vagyona
konzerválását, hogy hajlékot épít magának.

Szerintem tehát úgy lehet megvédeni a tő-
két, ha ma is a régi elvet követjük és az idők
változásához alkalmazkodva, valósítjuk meg a
fenti hármas tervet.

Berendezkedtünk

házhöz szállításra, f. hó 10-től minden rendelést házhöz szállítunk.

WEISZ pékáru- és tejterméküzlet
Piata Avram Iancu 13.

Az aradi kereskedők tiltakoztak az üzlethez szükséges tárgyak lefoglalása ellen

Küldöttség kereste fel az adóhivatal főnökét.

Ma délelőtt a Forray-uccai kereskedők küldöttsége jelent meg H a s z adóhivatali főnök előtt, akit arra kértek, hogy utasítsa a végrehajtókat és az adóhivatali tisztviselőket, hogy a foglalások, illetve árverések alkalmával ne vegyék el azokat a felszereléseket, amelyek iparuk folytatására feltétlenül szükségesek. A legutóbbi foglalások alkalmával ugyanis még a kereskedők mérlegeit is lefoglalták és elvitték az adóhivatali közegek, amivel megbénították az üzletmenetet. Az adóhivatal főnöke a kérelem értelmében utasította közegeit, hogy a jövőben az üzlet folytatásához szükséges eszközöket ne foglalják le.

Megjejtés előtt áll a városházi ólomtábla titka

Egy XVIII. századbeli aradi szerb püspök neve szerepel az ó-cirill-betűs, érdekes „okmányon” — Ki volt néhai Pavel Avakumovity püspök 1790-ben? Kovintyity Uros aradi szerb esperes fejti meg a tábla történetét.

Elindul a Kulturpalotából Amerika felé egy diszbeöltözött alvó porcellánbaba...

Általános érdeklődést keltett az Aradi Közlöny cikke, amelyben a városi levéltárban felfedezett, titokzatos cirill-betűs ólomtáblácska ügyéről adtunk hírt. Az ólomtáblát, amint megírtuk, Voiticeanu polgármesteri titkár a városi Kulturpalota igazgatóságához küldötte át, ahol Nichi Lázár dr. kulturpalotai igazgató vette kezébe az érdekes lelet titkának felderítésére irányuló eljárások vezetését.

Nichi dr. igazgató először is óvatosan megtisztította az ólomtábla felületét, amely alól teljes épségükben tüntek elő a mélyen belevéselt ó-cirill betűk. Az érdekes írásjegyek ó-szerb nyelven vannak írva, még pedig olyan rövidített írásmóddal, amelyek megkövetelik, hogy az a tudós, aki lefordításukra vállalkozik, tökéletesen ismerje az ó-szerb írásrövidítés minden egyes szójelét.

Amint a táblácskának a felső részén bevéselt keleti keresztből máris sejteni lehetett, az ólomtáblácskának érdekes aradi egyháztörténelmi vonatkozásai vannak. A táblácska titkának felderítése ügyében ma beszélgettünk dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgatóval, aki az Aradi Közlöny számára az alábbiakat mondotta el:

— Az érdekes ólomtáblácska — amelynek felfedezéséről különben magam is az Aradi Közlöny hasábjairól értesültem — az 1790-es évekből való az eddigi megállapításaink szerint. Szerzője, illetve kiállítója egy bizonyos Pavel Avakumovity aradi szerb püspök, akinek a neve a táblácskán is szerepel és akiről az aradvárosi krónikák igen sok érdekes dolgot feljegyeztek. Hogy mi célja volt a táblácskának, mindeddig nem sikerült felderítenünk, mivel mindeddig még nem fejtettük meg az ó-cirill írásjegyeket. Ebben az ügyben éppen ezért felkértem Kovintyity Uros aradi szerb esperes urat, hogy legyen segítségünkre a táblácska titkának felderítésénél. A szerb esperes ur meg is ígérte támogatását és valószínű, hogy már a napokban beható vizsgálat alá veszi az ó-szerb szöveget, amelynek minden ed-

A rádiózó közönség és a rádiókereskedőkkel való összeköttetésünk kiemlélyítése és szoros kapcsolatunk fenntartása érdekében

megnyílt a

VATEA rádiócsőgyár

erdély-bánáti fiókja

Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 14.

Telefon: 148.

Raktárunkról kizárólag viszonteladókát szolgálunk ki, míg technikai felvilágosításokkal bárkinek készséggel rendelkezésére állunk. Katalógusok, árjegyzékek, kapcsolási rajzok díjmentesen

digi jel szerint éppen az aradi szerb egyházközönségnek a történetével vannak felderítendő összefüggései.

Máskülönben Nichi Lázár dr. Kulturpalotai igazgató ma délelőtt mutatta be Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnöknek azt a néprajzi tökéletességgel felöltözött, alvó-babát, amelyet az aradi tanítónő-képző növendékei csináltak a Kulturpalotában elhelyezett néprajzi muzeum számára. A baba tökéletes román öltözetben van, a miniatűr bekecske alatt olyan ruhát visel, amelynek a díszes, sokszínű, román motívumokkal ékes hímzéssel gobelin-varrással csinálták meg a művészre valló szorgalmas lény-kezek. Nichi dr. javaslatot tett a város vezetőjének a baba megvételére, mivel egy ugyanilyen babát kértek a Kulturpalota igazgatóságától az amerikai Ashburyben felállítandó ethnográfiai intézmény számára is az amerikaiak, akik ebben a kis amerikai városkában a világ legnagyobb ethnográfiai muzeumát akarják megalapítani. Radu dr. az értékes babának 2200 lejért való megvásárlására a hozzájárulását megadta s így a Kulturpalota igazgatósága elküldheti azt a babát Amerikába, amely eddig is a Kulturpalota tulajdonában volt, de amelynek kevésbé értékes a — toletteje. A gobelin-öltésű ruhában pompázó új alvó-baba így tehát továbbra is Aradon marad. (—ab.)

Betörés vádja egy pankotai kereskedő ellen

A súlyos vád miatt a csendőrség őrizetbe helyezte a kereskedőt, akinek kiderült ártatlansága — Hamis vád miatt eljárás indult feljelentője ellen

Az aradi ügyészségre igen érdekes bünvádi feljelentés érkezett özvegy Ungár Árminné pankotai lakos ellen, akit hamis vád büntette miatt jelentett fel Jellinek János nevű ügyfele nevében Friedmann Ignác dr. aradi ügyvéd. A bünvádi feljelentés előzményei a következők:

Özvegy Ungár Árminné az elmúlt hét folyamán a pankotai csendőrségen bünvádi feljelentést tett, hogy lakásában betörés történt s ez alkalommal többszázezer lej értékű féher-neműje, valamint ékszerei tüntek el lakásából. A feljelentés alkalmával ama nézetének adott kifejezést, hogy a betörést minden valószínűség szerint Jellinek János pankotai kereskedő követte el. A súlyos gyanúsítás alapján a csendőrség letartóztatásba helyezte Jellinek, akit több napig fogva tartotta és az ügyre vonatkozólag jegyzőkönyveket is vett fel.

A házkutatás alkalmával a csendőrség Jellineknek a lakásán semmi olyasmit nem talált, amiből következtetni lehetett volna arra, hogy a betöréses lopást valóban ő követte el s ekkor özvegy Ungár Árminné odamódosította vallomását, hogy lakásából nem jeltérneműek, ékszerek, hanem idegen valuták tüntek el nagyobb összegben. A csendőrségi nyomozás azonban ilyen irányban sem tudott konkrét bizonyítékokat produkálni Jellinek János bűnössége mellett, akit tehát többnapig fogvatartás

után szabadlábra is helyezte a csendőrség.

A bünvádi feljelentésben Jellinek előadja, hogy a csendőrség a felvett jegyzőkönyveket szemelattára semmisítette meg, ezért Friedmann Ignác dr. ügyvéd arra kérte az ügyészséget, hogy a csendőrségnökség útján kötelezze a pankotai őrsöt, az ügyre vonatkozó jegyzőkönyvek becsatolására. A hamis vád ügyében az aradi ügyészség a napokban rendeli el a vizsgálat bevezetését.

Az aradi mozíkok mai műsora

3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Operett-sláger. A BÉCSI VÍZ ASSZONYOK. Rendezte: Bolváry Géza. Zenéjét szerelte: Robert Stolz. Főszereplők: Willy Forst, Leo Parry, Paul Hörbiger, Irene Eisinger, Halmay Tibor.

SELECT MOZGÓ: A FEHÉR BARÁT. Richard Voss „Zwei Menschen” c. regényének filmváltozata. Fő szerepekben: Charlotte Susa, Gustav Fröhlich. A cselekmény színhelye Tirol vadregényes vidéke és Róma az „örök város”.

ELITE MOZGÓ: A BROADWAY CÉZÁRIA. Bünygyi dráma. Főszerepekben: Betty Compson és John Wray. (Előadások 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.)

GRADISTE MOZGÓ: KURTIZÁNOK. Főszerepekben: Andrée La Fayette, Paul Wegener, Werner Fürtter. (Előadások 3, fél 5, 6, fél 7 és 9 órakor.)

GAI MOZGÓ: Javítási munkálatok miatt az előadások szünetelnek.

FÉL 12 ÓRAI MATINÉ.

CENTRAL MOZGÓ: KURTIZÁNOK

A Vadászkiirt kabaré novemberi műsora világvárosi attrakciókból áll

A „Prágai diák” második éneke meghalt és eljött Aradra Conrad Veidt, az ember

Beszélgetés a világhírű filmszínész-

szel, aki megszünt démon lenni és embert játszik — Legközelebbi szerepe: Rasputin, aki megfontoltan, tudatosan cselekszik — Legjobban szereti — kisleányát — Az autogramkérők rohamát nyugodtan fogadja és tragédia helyett tragikomédiát játszik

Conrad Veidtnél — úgy érzem — csalódott Arad. Csalódtak, akik a démonikus, asztonyszíveken taposó férfit várták, csalódtak benne azok, akik úgy gondolták, hogy egy nyugtalan, csupa ideg, hisztérikus emberrel fognak találkozni. Csalódott tehát mindenki, aki azt hitte, hogy az oly jól ismert és annyiszor látott Conrad Veidttel, a „Panoptikum”, a „Prágai diák”, a „Dr. Caligari” Conrad Veidttel fognak találkozni akkor, amikor a hírneves filmszínész érkezik Aradra.

Az az ember, aki ma reggel hat órakor az egyik aradi szálloda előtt a taxiból kiszállt, talán ellenkezője volt mindannak, amit róla elképzelték. Nem volt idegember és nem volt démoni. Nem voltak ideges mozdulatai és gesztusai. Csak egy fáradt ember volt, aki utja során ennek az országnak egyik határszéli városába is ellátogatott. De így is tetszett. Nagyon tetszett. Talán sokkal jobban, mintha a képzeletbeli Conrad Veidttel jött volna el. A bakfisok és fiatalasszonyok, valamint Veidt többi rajongói honorálni akarták azt, hogy a démon leszállt a földre és — ember lett.

A démonból ember lett

A szálloda halljában párolog a habos kávé, a filmekről oly jól ismert kéz lassan emeli föl a kockacukrot és ejti be a pohárba, monoklija, amellyel oly ritkán játszik filmen, csillog, mosolyogva felém fordul és így mondja:

— Bitte...

Az első kérdés:

— A tragédiák színésze, aki eddig drámákban szerepelt, miért nem ilyen darabban mutatkozik be Aradon és miért tragikomédiában lép fel?

— Miért? Mert megnyugtató ez a darab. A démoni szerepek már az idegeimre mentek. Sohasem szerettem ezeket a szerepeket és mindig ezekben kellett játszani. Most új érat akarok kezdeni. Szakítani akarok a démoni alakításokkal úgy a filmen, mint a színpadon. Az embert akarom játszani, aki a mindennapokban él, aki nem démon és nem természetfölötti, vagy beteg lény. Egyszerűen a mindennapok emberét.

— És hogyan történhetett meg az, hogy éveken keresztül csak démoni alakításokat produkált?

— Mert ahányszor egy démoni szerep akadt, azt mindig én rám osztották ki. Az első ilyen film, amelyben olyan szerepet játszottam, amely egyéniségemnek megfelel, a „Die andere Seite”, amely most fut Berlinben és Bécsben nagy sikerrel. Ez talán az első sikerült hangos filmem is. Ebben már nem démonot játszom, hanem egy embert, aki háborúban volt. A film tartalma pedig: öt ember a háborúban. Tul az eddigi borzalmakon, robbanásokon és halálkínokon, egyszerűen: öt ember a lövészárkokban és mindaz, amit ez az öt ember, családjukhoz, rokonságukhoz, barátságukhoz és hivatásukhoz kötött társadalmi lény a lövészárkokban átél.

Most körülnéz és elmosolyodik. Alig néhány lépésnyire az asztaltól nagy tömeg. Mindenki őt figyeli. Levelezőlapok, névjegyek, ceruzák és töltőtollak a kezében. Szinte sürgető pillantások, hogy végezzek már vele. Mindenki autogramot akar kérni. És az „ideges” Conrad Veidt ezzel a kérdéssel fordul felém:

— Nem zavarom önt?

Amikor kijelentem, hogy nem, mosolyogva mondja, hogy akkor itt maradhatunk.

— Tessék kérdezzen...

— A legközelebbi programmi?

— November végeig végzek a turnéval és december elején elkezdem új filmem felvételeit. A téma: Rasputin. Már most készülök rá és azt

hiszem, hogy egyik legjobb alakításom lesz.

Talán kissé meglepetve nézek rá és ezért siet megjegyezni:

— Nem, ez nem démoni szerep. Az én Rasputinomból el fog tűnni minden misztikum. Rasputint, az embert akarom játszani, aki tudatosan és megfontoltan teszi mindazt, amit cselekszik. Aki mindkét lábával a földön áll. Most pedig olyant mondok, ami bizonyára meg fogja lepni. A Rasputin után filmoperett fog jönni, vagy talán jobban mondva operett-paródia. Olyan operett, mint amelyeket René Claire csinál. Nem operett, amelyben énekelnek és táncolnak, minden értelem nélkül, hanem valami, amiben az ének és tánc között mélyebb értelem van: a Ma, a napok, amelyeket élünk — görbétükörben.

Cigaretára gyúlt, hátra dül, mintha most helyezkedne csak el igazán kényelmesen a székben és mintha most kezdődne csak az interjú. Pedig nem interjút ad, hanem mesél. Mint egy ember, aki sokat tapasztalt, sokat tud és aki most cigaretta és kávé mellett elmeséli.

— A kedvenc filmjei?

— Caligari, a Prágai diák. Akar talán egy filmet, amelyet nem szeretek: a Tábornok.

Aztán Hollywoodról beszél, amelyről azt mondja, hogy paradicsom — annak, akinek meg van a módja hozzá, hogy élvezze. Éghajlatáról, vidékéről beszél, de láthatólag kerül mindent, ami a filmgyárakkal összefüggésben van: bizonyára kellemetlen emlékekkel távozott el onnan. És ebből az apropóból adódik, hogy felteszem a kérdést:

— Mennyiben érzi meg a filmipar a világgazdasági válságot?

— Látja, ma olyan idöket élünk, hogy nem is osodálkozom azon, hogy egy filmszínésznek ilyen tisztán gazdasági jellegű kérdést tesznek fel. A válságot a filmipar is megérezte. A tömegek má kevesebbet tudnak a mozira költeni, mint ennek előtte. A belépti-díjakat tehát le kell szállítani. És ez Németországban mindenütt megtörtént. Ennek következtében csökkentették a filmek előállításai költségeit is, a filmszínészek fizetéseit is. A válság tehát hozzánk is eljutott.

Conrad Veidt magyar barátai

— A magyarok közül ismer-e valakit?

— Hogyne. Szöke Szakáll, Korda Sándor, Kertész Mihály, Huszár Puffy jó barátaim.

A kérdések most már gyorsan peregnek, mert egyre hatalmasabb tömeg gyűl össze körülöttünk, egyre többen vannak azok, akik látni akarják Conrad Veidtot és autogramot akarnak kérni tőle.

— Mi a szenvedélye?

— Látja ez nem érdekes, erre nem is tudok érdekes választ adni. A könyvek. Ez nem divat és így tehát nem is érdekes. Kedvenc íróim különben Knut Hamsun.

És hogy a bakfisoknak is eleget tegyek, felteszem az obligát kérdést:

— Ki az a nő, aki a legjobban tetszik Önnek?

A válasz pedig, amit Conrad Veidt mond, bizonyára szintén csalódást fog kelteni:

— A kisleányom.

Most azonban az autogramkérők már egyre idegesebbek kezdenek lenni és egy bakfis leteszi az asztalra az első levelezőlapot. Ezt pedig követi a levelezőlapok és névjegyek áradata. Conrad Veidt ír és mosolyog. Az órát nézem. Öt perc. Tíz. Tizenöt. Husz. Mindjárt egy fél óra. A töltőtollból mintha kifogyna a tinta. Ekkor feláll, a fejét megbiccenti:

— Auf Wiedersehen!

És a tömeg sora közé elindul a lép-

Eredeti Zeileis Gyógymódot Alkalmazó Orvosi Rendelő

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 61. földsz. I.

Kezelésre alkalmas betegségek könnyebb és súlyosabb idegrendszeri megbetegedés, rheumatischias, gyomor és belsőszervi bajok, női betegségek. Gyengén fejlett vagy korán elöregedett férfi és női betegek asztma és légzőszervi bajok, bőrbajok. Kedély és lelki betegségek, ahol helyrehozhatatlan szervei elváltozások még nincsenek. Röntgen diagnosztika, vajúdék vizsgálata — a kezelés alkalmazhatóságát előzetes orvosi vizsgálat állapítja meg.

cső felé. Ahogy most megy és lépdél föl a lépcsőfokon, az nem a Prágai diák, aki a saját éneke előtt oson, nem Gessler a Wilhelm Tellből, nem a Caligari és nem Rajpur maharadzsa, nem Borgia Cézár, nem a démon — hanem az **Ember: Conrad Veidt új szerepköre.**

Előadás a Kulturpalotában

A darab, amelyet Conrad Veidt aradi színpadi bemutatkozásához választott, teljes mértékben alkalmat adott arra, hogy azt a közönséget, amely Conrad Veidtnak már eddig is rajongója volt, még közelebb hozza magához. Az együttes, amely a keretet szolgáltatva Conrad Veidttel alakításához, messze fölötte állt azoknak a társulatoknak, amelyek nagy művészek, világmárkák vezetésével Arad falai közé el szoktak látogatni.

Az előadás közönsége, amely Conrad Veidtnak eddig még csak néhány és kevésbé sikerült hangosfilmjét látta, bizonyos elégtétellel állapította meg, hogy Conrad Veidt kitűnő beszélő művész: a szavaknak minden nuanszát kihozza, legyen az akár egy vigjátéki bon mot, akár pedig mély tragikum kifejezője. Mint ahogy erre Alfred Savoir „Er” című tragikomédiájában teljes mértékben alkalmat nyílott. Volt néhány gesztusa és szava, amikor elszorult az ember lélegzete.

Külön kell megemlíteni a rendezést, amely teljes mértékben és illuziótökeltően tudatosított az azoknak az embereknek a lelkiállapotát, akik elemi csapás következtében egy svájci szállodában néhány napra a minden elborító lavina alá kerültek. És itt elsősorban a második felvonásra gondolunk. A nagyszámú közönség lelkes és megérdemelt ünneplésben részesítette úgy Conrad Veidtot, mint társulatát.

Egy kis disszonanciát keltett az előadás meghitt hangulatában a hivatalosoknak minősített közegek tulásba vitt buzgalma, amelyet a kitűnő Conrad Veidt állítólagos izgatottságával igyekeztek félremagyarázni. Alig hisszük, hogy lámpalázzal küzdött volna a német színpadok virtuóz mestere. Nem esett volna sérelem sem az előadás kontinuitásán, de nem sérlette volna a művész „ideges” hangulatát sem, ha azt a néhány ismert aradi urileányt egy-egy autogramért az öltöző-szobába engedték volna.

Molnár Tibor.

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. Pensiók 8 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Ma döntöttek az aradi vízművek átépítése ügyében

A vízügyi bizottság elfogadta Tripa Mihály főmérnök tervezetét — Naponta 16128 köbméter víz — Tripa Mihály főmérnök Németországba utazik

A város vízügyi bizottsága dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök elnöklete mellett ma délután tárgyalta le Tripa Mihály városi főmérnök, vízüzem-igazgató átépítési terveit, amelyeket az Aradi Közlöny legutóbbi számában teljes részletességgel ismertettünk. Tripa főmérnök tervének főalapelve az, hogy a meglévő berendezések és épületek kiépítése útján gyökeresen reorganizálja az aradi ivóvíztermelés eddigi rendszerét és az agresszív

13.600 köbméter tiszta ivóvíz termelésére lesz szükség, tehát alatta lesz még akkor is a napi vízszükséglet az új üzem normális napi kapacitásának.

A Tripa-féle terv az építkezésekre 1 millió 800.000 lejt, a berendezésekre 2.400.000 lejt, tehát összesen 4.200.000 lejt irányoz elő. Erre az összegre a város 1931. évi költségvetésében 2 millió lejt, az 1932. évi költségvetésében pedig 2.878.000 lejt szerepel fedezetként. Így a városi vízművek számára már áprilisa 4.878.090 lejt áll rendelkezésre.

A vízügyi bizottság teljes egészében elfogadta Tripa Mihály főmérnök tervét, amelyet a keddi interimár-bizottsági ülésen fogtak utra letárgyalni. Egyben pedig elhatározták, hogy Tripa Mihályt egy hétre Németországba küldik ki, ahol Berlinben, Breslauban és Drezdában tanulmányozni fogja az ugyancsak magántartalom kitisztítására berendezett vízművek automatikus rendszerét. Tripa főmérnök már a jövő hét folyamán elutazik, hogy visszaérkezése után azonnal megkezdhesék az aradi vízművek átépítését. Tripa Mihály igazgató-főmérnök kijelentése szerint tavaszra már egész Aradon tiszta ivóvizet kapunk a pohárba.

Mindig

szénsavnak az oxidációja, valamint koksziürökamrák beiktatása révén tökéletesen tiszta és élvezhető ivóvízzel lássa el a város lakosságát.

A bemutatott technikai tervek mellett érdekesekek azok a számadatok, amelyek a város lakosságának számával és aránylagos vízfogyasztásával függenek össze. Az új üzem pontosan 16.128 köbméter vizet fog szűrni 24 óra alatt normális termelési tempóval. A nyolcvanezer lakosú városnak egész területére kiépített vízvezetéki rendszer elkészültével, ha fejenként napi 100 liter vízfogyasztást kalkulálunk, naponta csak 8000 köbméternyi tiszta ivóvíz termelése válik szükségessé, látható tehát, hogy még 1942-ben is, a város lakosságának egy 8 százalékos szaporulata esetén is csupán napi

csak a

ban tanulmányozni fogja az ugyancsak magántartalom kitisztítására berendezett vízművek automatikus rendszerét. Tripa főmérnök már a jövő hét folyamán elutazik, hogy visszaérkezése után azonnal megkezdhesék az aradi vízművek átépítését. Tripa Mihály igazgató-főmérnök kijelentése szerint tavaszra már egész Aradon tiszta ivóvizet kapunk a pohárba.

Ma, vasárnap este 10 órakor

Sebő Miklós, Tábori Emil

és a budapesti „Kiskomédia” társulatának kacagó-estéje a FEHÉR KERESZT téli kertjében. Belépő-díj nincs; műsor 40.— Lej.

Korda Mária és egy Teleki gróf házasságáról

A Teleki-család cáföl — Mi történik a párisi Notre-Dameban november 8-án? irnak a párisi lapok

Farkas Toncsi nem lesz Teleki grófné, megmarad — Korda Mariának

A párisi Comödia legfrissebb számában riportot közöl arról, hogy Korda Mariát, az ismert filmszínésznőt feleségül veszi egy Teleki gróf. A lap közli is a „jegyespár fényképét.”

Korda Mária, családi nevén mint Farkas Antónia szerepelt néhány évvel ezelőtt Budapesten. Mint színésznő ismerkedett meg Korda Sándorral, aki akkor még újságíró volt és feleségül vette Toncsit. Ketten együtt mentek ki aztán Hollywoodba, ahol Kordának, mint rendezőnek, Farkas Toncsinak pedig mint filmszártnak voltak igen nevezetes sikerei. Nem egy filmjük bejárta az egész világot és természetesen elkerült Budapestre is, ahol nagy csodálkozással látták a „Toncsi” fejlődését és filmsztári karrierjét. Leghíresebb filmjük a „Szép Heléna magánélete” volt, amelyet évekig játszottak európai mozikban. Akkortájt Budapesten is járt a művészpár és sokszor és sokat nyilatkozott jövő terveiről. Annál meglepőbb volt, hogy alig hagyták el Budapestet és tértek vissza Hollywoodba: Korda Sándor és Korda Mária válásáról érkeztek hírek Európába. A kósza hírek igazat mondtak: Kordák elváltak és azóta külön utakon haladnak; de Korda Sándor továbbra is több filmjét rendezte Korda Mariának.

Azóta aztán számtalan hír érkezett Kordákról, míg most a párisi Comödia ismét Kordák felé fordítja az érdeklődést. A szép Far-

kas Toncsi tehát magyar grófné lesz. Teleki grófné. Milyen szép befejezése a karriérnek! Éppen csak egy kis baj van a dolog körül, az, hogy a hír — nem igaz.

Alkalmunk volt beszélni a gróf Teleki-család egyik tagjával, aki az Aradi Közlöny tudósítójának a következőket mondta el:

— Magam is olvastam a párisi Comödia cikkét, amely azt mondja, hogy egy Párisban élő Teleki gróf november 8-án a Notre-Dameban feleségül veszi Korda Mária filmszínésznőt. Párisban egyetlen egy gróf Teleki él, az unokafivérem: gróf Teleki Andor. A Comödia híre csak óréa vonatkozhatik: tévedés nem lehet a dologban, mert — ismétlem — más gróf Teleki nincs Párisban, csak gróf Teleki Andor.

— Hogy csak óréa vonatkozhatik a hír, kiderül abból a levélből is, amelyet éppen most kaptam az unokafivéremtől. Kétségbeesetten panaszkodik, hogy egy budapesti újság milyen kellemetlenséget okozott neki, néhány soros hirben azt jelentvén, hogy feleségül veszi Korda Mariát. Azóta nincs nyugta a lapoktól.

— Ezzel szemben az igazság az, hogy gróf Teleki Andor egyetlen egyszer találkozott Korda Mariával Párisban. Lehet, hogy akkor együtt látták őket és ebből kombinálták a házassági hírt. De ez a hír téves.

Igy tehát Korda Mária nem lesz gróf Teleki grófné...

Schleiszner Amália gyilkosa nem Serb Todor, a rablógyilkos volt aradi rendőr

Beszámoltunk arról az első pillanattól fantasztikusnak látszó feitevésről, amely egy két év előtti, ki nem írtett rablógyilkosság elkövetésével a nemrégiben gyilkosság miatt letartóztatott Serb Todor volt közrendőrt gyanúsította meg. Két évvel ezelőtt, mint emlékeztetés, lakásán meggyilkolták Schleiszner Amália zenetanárnőt és a tetteseket a rendőrségnek mind a mai napig nem sikerült kiderítenie. Most, hogy Serb Todort gyilkosságért letartóztatták, egyesek kezdtek visszaemlékezni arra, hogy Serb éppen a Fehér Kereszt szálló előtt, tehát a meggyilkolt zenetanárnő lakásának tőszomszédságában teljesített annakidején rendőri szolgálatot. Ebből azután egyenesen arra következtettek, hogy Schleiszner Amália gyilkosa csak Serb Todor lehet.

Most azután kiderült, hogy a felmerült gyanu nem egyéb rövidéletű szenzációnál. Megállapítást nyert ugyanis, hogy 1929. januárjában, amikor a tragikus sorsú zenetanárnőt meggyilkolták és kirabolták, Serb még nem is állott a rendőrség kötelékében és nem tartózkodott Aradon. Ilvenformán az egész merész feltevés automaticé esett és Serb Todort csak a nemrégiben elkövetett gyilkosságért vonják felelősségre.

GOLDHAUS

A Betegsegélyző

a Munkás-Otthonba költözik
Eredményre vezettek a tárgyalások

Az aradi Betegsegélyző Pénztár életében a közeljövőben érdekes változás áll be. A Betegsegélyző jelenlegi helyiségei nem felelnek meg a követelményeknek és már régebben felmerült annak a terve, hogy új helyiségbe költözzön a Betegsegélyző. A jelenlegi helyiségek, mint köztudomású, az Ipartestület tulajdonát képező épületben vannak és azok ellen a betegsegélyző orvosai, valamint az egészségügyi hatóságok is többször kifogást emeltek. A Betegsegélyző Pénztár aradi vezetősége végül is felterjesztést intézett a miniszteriumba, amelyben a hivatalnak új helyiségekbe való áthelyezését kérte. Az ügy már régebben huzódott, felvetődött az a terv is, hogy erre a célra külön épületet emel az állam, azonban a súlyos gazdasági viszonyok miatt ezt elvetették. Az elhelyezés terve most végül a megvalósulás stádiumába jutott.

Beszámolt az Aradi Közlöny is arról hogy a Szociáldemokrata Párt megvette a Munkás Otthont. Az állam nemrégiben tárgyalásokba bocsátkozott a párttal arra vonatkozólag, hogy a Munkás Otthon helyiségeiben helyezze el a Betegsegélyző Pénztár hivatalát. Ezek a tárgyalások most végükhöz közelednek és a Betegsegélyző Pénztár minden valószínűség szerint már a közeljövőben a Munkás Otthonba költözik.

BUDAPESTEN a Belváros központjában
OLCSÓBB mint a SZALLODA
ERZSÉBET PENSIO

Váci-utca 40.

Szoba teljes ellátással 5 P.—8 Pengőig. Lift, központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, fürdőszoba. Izletes magyar konyha. Étkezés tetszés szerinti időben. Huzamosabb tartózkodásnál árkedvezmény.

HIREK

Pesti pletykák

Bécs is pletykázik, Pest is pletykázik. De mennyivel tehetségesebb mennyivel érdekesebb, mennyivel színesebb és pletykaszerűbb a pesti pletyka. Ime egy csokor belőle.

Még most is sokat vitatkoznak a fiatal Ondi Sándor kivégzése felett. Tulságosan brutálisnak tartják azt az ítéletet, amely egy huszéves fiú életét követelte olyasvalamiért, ami talán nem is készült egyébnek, mint csinynak, s amiből senkinek sem származott kára.

Senkinek, csak talán — Weisz Fülöpnek, Weisz Fülöp, aki többrendbeli nemesi előnév és cím boldog híve és vezérigazgatója a legnagyobb magyar banknak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak, amelynek Szabadságtéri fiókját akarta a halálraítélt Ondi Sándor kirabolni. Tudni kell, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi bankot a bankrun, devizazárlat s egyéb nyavalya nem érintette. Mindig volt elég pénze. Innen rabolt el a két péklegénysuhanc 30000 pengőt. És talán sikerült is volna nekik ezzel az összeggel tovább állni, ha az egyik műkedvelő bankrabló a Széchenyi-ucca sarkán el nem gázol egy öreg hordárt. A hordárt elgázolta, a bicikli felborult és a rablót elfogták. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank visszakapta a 30 ezer pengőt, Ondi is megkapta a magáét: az akasztófát. Az erkölcsi világrend törvényének elég tétetett. De mi történt az öreg hordárral, aki két napon át bicegett és fájlalta a lábát, a melyen a bicikli keresztülment. Ő is megkapta a magáét, igaz, hogy egy kicsit könnyörögni kellett neki, de aztán megkapta.

Weisz Fülöp öt pengőt adott neki. Erdemes volna mesét írni róla. A jószívű bankdirektor bácsiról, a rablóról — meg a hordárról. Illetve a hordáról.

Nyomor... Igy-ügy...

Azért Pest még mindig vígan él, színházak, mulatók telve, a nyomorúságot nem is abból lehet észrevenni, hogy a murkásakások tájékán éheznek az emberek, meg hogy a munkanélküliek kidülledt szemmel járhatnak napokon át kenyérért és segélyért, az igazi nyomor a budapesti autókлуб fekete tábláján figyelhető meg. Az autókлуб a legexkluzívabb testület, ahova csak azok járnak, akiknek az autón kívül még néhány milliójuk is van, vagy volt. Az automobilspórt fejlesztésére alakult ez exkluzív testületben természetesen éppen úgy kártyáznak, mint minden más budapesti klubban. Mostanában nem sok jelentkező próbálkozik bejutni a gazdag embereknek ebbe a paradicsomába s üres is szokott lenni a fekete tábla. Néhány nappal ezelőtt azonban mégis szenzációval szolgált ez a tábla. Napokon át ki volt függesztve egy pesti bank igazgatójának a neve, akinek az apja egyike volt Magyarország legnagyobb pénzhatalmasságainak és akinek a fiai bárói címet nyertek... ki volt függesztve, hogy ezt a jó családból származó báró bankigazgatót ötezer pengő még nem fizetett kártyaadósság miatt kizárják az autókclubból.

Ez a nyomor!

— **IDŐPROGNÓZIS. Enyhe és felhősebb idő, délnyugaton esők is lehetségesek.**

— **Mihály nagyvajda névnapja.** Vasárnap, Mihály erdélyi nagyvajda névnapja alkalmából a görögkeleti katherálisban ünnepi Tedeum lesz. A Tedeumon a város összes hivatalos katonai, egyházi és polgári méltóságai résztvesznek.

— **A belügyminiszter jóváhagyta Aradváros és megye költségvetését.** Ma érkezett haza Bucarestből dr. Lázár Ágoston, Aradmegye közigazgatási igazgatója. Lázár dr. több adminisztratív ügyet sürgette meg a megyei közigazgatásnak az illetékes fórumok előtt. Kijelentései szerint a megye tisztviselőinek a CFR vezérigazgatóság évi két kedvezményes vasuti jegyet biztosít a jövő évben is, míg a belügyminisztérium jóváhagyta a megye és a város módosított költségvetéseit. Az aradmegyei kórház számára 250.000 lejt folyósít az egészségügyminisztérium a kórházi felszerelések kibővítésére. A belügyminisztérium az 1932. évi költségvetési előirányzat tervét december hó 15-ig kérte be, tehát a jövő héten már ez a költségvetési terv kerül tárgyalás alá.

— **A tomesvári táblai főügyész hivatali vizsgálatot tartott Aradon.** Meculescu Miklós tomesvári táblai főügyész ma tartotta a szokásos hivatali vizsgálatot az aradi ügyészségen. A főügyész meglátogatta az ügyészség fogházát is, valamint az ügyészséghez tartozó irodákat. Meculescu főügyész mindent a legnagyobb rendben talált és a tapasztaltak felett legteljesebb megelégedését fejezte ki.

— **A Vatikán hivatalos lapja Aradon.** Egy évvel ezelőtt jelent meg a Vatikán hivatalos lapja, a „L'illustrazione Vaticana“, melynek legújabb száma ma érkezett meg Aradra, az Aradi Közlöny címére. A Vatikán hivatalos lapja, mely havonta egyszer jelenik meg, rendkívül izléses kiállítású és az 56 oldalas, számos képpel illusztrált lap bő tartalmában a katolikus társadalom fontos problémáit tárgyalja, katolikus akciókat ismertet és még sok olyan aktuális kérdéssel foglalkozik, melyek mindenki számára feltétlenül érdeklődésre tarthatnak számot.

Menyasszonyi kelengyék

izléses kivitel — olcsó árak

RUTKAY & BOTYE cégnél

Arad, megyeházzal szemben.

— **Eildermann dr. a bucuresti-i hitközség elnöke.** Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i zsidó hitközség lemondott elnökének, Eli Berkovitznak helyébe ma dr. Eildermann, a zsidóság egyik vezetőjét választották meg.

— **A nagyváradai pénzügyigazgatóság aligazgatója az aradi igazgatóság aligazgató-jelöltje.** Az aradi pénzügyigazgatóság aligazgatói teendőinek ellátására — mint jelentettük — Caba Gyula pénzügyigazgató Muntean Viktor számvevősegi osztályfőnököt delegálta. Ma az az értesítés érkezett Aradra, hogy az üresedésben lévő állásra többen is beadták pályázatukat a pénzügyminiszterhez, közöttük Cucu Illés nagyváradai subadminisztrátor is, akinek — hír szerint — komoly esélyei vannak, hogy Aradra helyezik át az aligazgatói állás betöltésére.

MEGNYILIK még e hét folyamán Iványi-cipőüzlet

főter, Dacia kávéházzal szemben.

— **A rendőrség őrizetbe vette a lass-i Marmorosch bank igazgatóját.** Iasiból jelentik: Iasi-ban feltűnést keltő letartóztatás történt. Az ügyészség rendelkezése a rendőrség őrizetbe vette Grossu igazgatót, a Banca Marmorosch Blank & Co. ottani fiókjának igazgatóját, aki ellen sikkasztás miatt tettek feljelentést.

— **Ezüst-hausse New-Yorkban.** Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph értesülése szerint ezüst-hausse van. New-Yorkban nagyarányú ezüstvásárlások történtek és az ezüst ára 65—100 fonttal emelkedett.

Ne kísérletezzen arcbőrével!

hanem használja a már évtizedek óta bevált és közkedvelt

KÁRPÁTI BENZOE CRÉMET,

mely minden arcbőrnek megfelelőleg száraz és zsíros minőségben minden drogeriában és parfümeriában kapható.

— **Haldoklik a teozófia apostola.** Londonból jelentik: Annie Bessant, a teozófia 86 éves apostola haldoklik. Élete legtöbb cselekedete egy kis hindu gyereknek, Krisnamurtinak a felnevelése volt, akit most a halálos ágyán a teozófusok prófétaiként ajánl.

— **Vád alá helyezett bíró.** Budapestről jelentik: A vádtanács vád alá helyezte Toldy Zoltán bíró, aki a megvesztegetés miatt elítélt Nagy István dr.-ral együtt kényszerregezési ügyekben hozott döntést. A vád ellene szintén megvesztegetés.

Szabadrábon

az aradi munkanélküliek vámszedői

Az, aradi vizsgálati fogságban levő munkanélküliek részére történt gyűjtés harmadik letartóztatottja, Baciu Dusan ma kérelmet adott be, amelyben szabadrábra helyezését kérte. Mivel az ügyészség a másik két letartóztatottat, Fuhrmann Gézát és Zsidai Mihályt tegnap szabadrábra helyezte, tekintettel a várható büntetés alacsony voltára, valamint a vizsgálat befejezésére, az ügyészség hozzájárult a harmadik letartóztatott szabadrábra helyezéséhez is, aki ma délután hagyta el az aradi ügyészség fogházát.

— **Arad villanyvilágítása.** A város keddi interimár-bizottsági ülésén tesz jelentést a műszaki bizottság az aradi villany egységárának jövő évi megállapítására, kapcsolatban a villanygyár hálózatkihívítési tervével. A javaslat szerint egy koefficienshez mérten szabályozzák a villanyáram egységárát, amelynek egyik tényezője állandó 6 lej lesz, míg az öszszegyet kiegészítő 10 lejes árrészletet a munkabérek és a szénárak alakulása szerint fogják változtatni félévi időközökben.

Hölgyeim!

Minden elfogadható árban készülnek új szabású fűzők, melltartók, harisnyatartók **PILCZ IRMA** főszpecialistánál, Arad volt Deák Ferenc-ucca 14.

— **Átvette a város a vasbetonhidat.** A sugáruton levő vasbetonhidat, amelyet Steiner József aradi építész-mérnök épített meg az elmúlt év októberében, a jótállási határidő letelte után ma vette át Aradváros kiküldött bizottsága. A bizottság a hidat kifogástalan állapotban találta és ezért végérvényesen átvette a hidat a város tulajdonába.

— **A borossebesi asszonyok szíve...** Beszámoltunk arról, hogy a borossebesi asszonyok szívet megindította egyik cikkünk, mely az aradi munkanélküliek nyomorát és a Misszió Egyesület felhívását tartalmazta a közeledő télre való tekintettel. Most levél érkezett szerkesztőségünkbe, amelyben két újabb név került felszínre. Két borossebesi asszony, akik szintén hozzájárultak a borossebesi ruhaakcióhoz és küldeményüket a Missziós Egyesületnek juttatták el. — Thierjung Györgyné és Janicsák Jánosné szintén szíves szeretetszolgálatot vállaltak össze és Kopcsák Lukácsnéval küldték be Aradra, ahol Vásárhelyi Janka fogja eljuttatni a ruhaadományokat a legilletékesebb helyekre.

Bárhon megjelent vagy hirdetett könyvet

SANDOR FERENC-nél keressen.

— **A Zsidó Kulturkör előadóstélya.** A zsidó Kulturházban (Str. Romanului 6.) vasárnap este 9 órakor Téthi József gimnáziumi tanár Heine életéről és költészetéről tart előadást. Az előadó személye és a tárgy érdekessége egyaránt magára vonja a közönség érdeklődését. A kulturkört mindenkit szívesen lát előadásain.

— **A Kölcsey-Egyesület irodalomtörténeti előadásait hétfőn az Iparosotthonban Fischer Aladár kath. főgimnáziumi igazgató folytatja érdekes tanulmányával a kuruc népköltészetéről és Mikes Kelemenek. Rákóczi hű íródeákjának leveleiből. — Szerdán Kara Győző tanár folytatja nagyérdemű történelmi összefoglalásait. Ezuttal Mária Terézia és II. József koráról fog beszélni, a magyar köznevelődés szempontjából.**

— **AAC-tea az Iparosotthonban.** Az Aradi Afelikai Klub ma este jól sikerült teaestélyt tartott az Iparosotthon székházában. A teaestélyen Arad társadalmi életének csaknem minden rétege képviselve volt és a társaság a késő éjjeli órákig a legkitünőbb hangulatban maradt együtt.

— **Öngyilkosság egy budapesti hidnál.** Budapestről jelentik: Ma éjszaka a vasuti összekötő hidnál egy férfi, akinek személyazonosságát még nem sikerült megállapítani, agyonlőtte magát és a vízbe zuhant. Holttestét még nem fogták ki.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien,** az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szívosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetésével —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

HOLNAP, HÉTFŐN

NYILIK MEG

A GOLDHAUS

Látogassa meg
vételkötelezettség nélkül

TEXTILNAGYÁRUHÁZUNKAT

ARADON, Bul. Reg. Ferdinand
(v. József főherceg-ut) 11.
az Aradi Közlöny
kiadóhivatalával szemben

— Az aradi „Vörös Nap”. Mint ismeretes, november 7-re világszerte „vörös napot” terveztek a kommunisták. Az aradi rendőrség tegnap délután és ma az egész nap folyamán permanenciában volt, azonban a rendzavarás legkisebb jele sem nyilvánult meg a városban.

— Halálozások. Deutsch Gyuláné szül. Lusztig Adél tudatja, hogy férje, Deutsch Gyula Rómában meghalt.

Nagy Margit, az Aradi Közlöny kiadóhivatalának volt tisztviselője hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. Halálát édesanyja és öccse gyászolja.

— Súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt Aradon, amelynek részleteit még mindig nem sikerült tisztázni. Negru Gábor 24 éves, Str. Rahovei 6. szám alatt lakó fiatalembert súlyos koponyatöréssel beszállították a köz-kórházba, Negru az istállóban lakott és valószínűleg alvás közben egy ló megrugta. A szerencsétlenül járt fiatalmebert azonnal megoperálták, de, bár az operáció sikerült, életbenmaradásához kevés a remény. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat megindult.

Budapesti Bélyegőzsde

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-utca 7.

Legújabb árjegyzék 10 lej román használatlan postabélyeg ellenében, mely az első vásárlásnál levonásba hozható.

— A mai gazdasági viszonyok mellett minden modernül gondolkodó kereskedőnek csak egy üzleti elve lehet: jót, szépet és divatosat olcsón árúsítani. Ezért választotta a Neuman-palotában most megnyitott JULIETTE kőtáru szaküzlete üzleti jelszavául a mondat: „Olcsó áron a legjobbat!” Felhívjuk olvasóink figyelmét ezen kiváló szaküzletre, melynek kirakatainak és üzletének megtekintésével mindenki meggyőződhet a fenti jelmondat valóságáról.

Szénkereskedésben

— Most is talált valami szeméret a zsák szénben, amelyet küldtem, nagyságos asszonyom?

— Ellenkezőleg! Találtam valamicska szenet a zsák szemétn.

A takarékoságáról ismert Grock, a világhírű zenebohóc Berlinben az állomásra érkezik.

— Hordár, mi a tarifája? — kérdi.

— Az első darabért 50 fillér, minden továbbiért pedig 20 fillér jár.

— Helyes, akkor az elsőt majd én viszem, maga vigye a másikat.

— Wizo teaestély. Nagy társadalmi esemény színhelye lesz folyó hó 14-én a Központi télikertje. Ott rendezi meg a „Wizo” az első nagy aradi bridge-versenyt Arad legjobb játékosainak vezetésével. A nagyteremben táncol a fiatalság, a kisteremben önmagának hódolhat a rómizni vágyó publikum és a télikertben az aradi bridge-játékosok mérlik össze az erejüket, hogy ki is a legjobb játékos, a zsüri kinek ítélje oda az ezüst és bronzérmeket.

— Vér-, bőr- és ideghajosok a természetes „Ferenc József” keserűvizet mint igen jó béltisztító szert eredményesen használják. Az orvosi tudomány legjelentősebb képviselői írják, hogy a Ferenc József víz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Apánk örökségét a szép fehér fogakat öregkorig megőrizhetjük, ha őket rendszeresen Chlorodont fogpéppel tisztítjuk. Egy tubus ára 32 és 20 Lej.

— Hatschek ingatlanforgalmi és bankbizományi irodáját Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-utca) 2. szám, I. emeletre helyezte át.

— Bolyongás a bihari őserdőkben. Papp Lajos, a bihari turisták vezére — akinek, mint költőnek is jól ismert a neve — az elmúlt évben nagysikerű vetítőelőadást tartott Bihar természeti szépségeiről. Papp Lajos most ismét elindult erdélyi és magyarországi körútjára, hogy több mint 100 új, művészi fölvételből álló diapozitív-sorozatában bemutassa Bihar természeti szépségeinek kimeríthetetlen tárházát. Papp Lajos ezen nagy érdeklődéssel várt előadását az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán-osztálya rendezti november 15-én, vasárnap este fél hat órai kezdettel az Iparos Otthon dísztermében.

— Egy budapesti előkelő hölgy a napokban, aradi látogatása alkalmával figyelmes lett a Ruttkay és Botye fehérnemű-üzlet kirakataiban kiállított kelengyékre, amelyek anynyira megnyerték tetszését, hogy nagyobb megrendelést tett a fenti cégnél. A hölgy nyilatkozata szerint e kelengyék izlésben és kivitelű finomságban vetekednek a nagyvárosi fehérneműekkel, viszont árban lényegesen olcsóbbak mint a fővárosi áruk. Ez különben az aradi publikumnak nem újság, mert míg azelőtt a szebb menyasszonyi kelengyék és finomabb fehérneműek Pesten, Bécsben készültek; ma ugyanezt olcsóbban a Ruttkay és Botye üzletében rendelik meg.

— A fájdalmak, amelyeket izmok, végtagok, csuklók gyulladása, zuzódása, rándulásai okoznak, az elviselhetetlenségig fokozódhatnak úgy, hogy a szenvedő gyakran a kétségbeesés határán van. Az Egyesült Államokban felfedeztek egy szert, amely az ilyen fájdalmakat azonnal enyhíti s a legrövidebb idő alatt teljesen megszünteti. E szer a Sloan's Liment. A fájó részre tett néhány csepp csodásan hat. A Sloan's Liment már nálunk is ismert és kapható.

Pornografikus levelezőlapok gyártásáért és árusításáért elítéltek egy aradi fiatalembert

Aki nem tudja, hogy a pornográfia tilos.

Mankóra támaszkodva állott Buta János ma délelőtt Chiou büntető bírósága előtt. A vád súlyos volt, közszemérem elleni kihágás, amelyet azzal követett el, hogy pornografikus levelező-lapokat kínált eladásra az állomáson és az Arad-Temesvár között közlekedő vonaton. A levelező-lapokat kínáló, katonaruhás Butat egy detektív leigazoltatta s mivel nem volt állandó lakása, előállította a rendőrség. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy a lapokat Kiss-Spitz Lajos aradi lakostól vette száztíz lejtért.

Kiss-Spitz Lajost szintén kihallgatta a rendőrség, aki egyben beszolgáltatta az összes levelező-lapokat, valamint a klisséket, amelyeket az előállításához használt. Ügyüket mára tüzte ki tárgyalásra Chiou bírósága, aki előtt Kiss-Spitz Lajos azzal védekezett, hogy a levelező-lapokat saját használatára csinálta. Butáról nem tudta, hogy hivattá szerűen foglalkozik levelező-lap árusítással és a neki átadott levelező-lapokért csupán annyit számított, hogy azok előállítási ára megtérüljön.

Buta János, aki craiovai illetőségű, béna munkaműködő, védelmére azt hozta fel, hogy nem tudta, hogy ezeknek a levelező-lapoknak árusítása tiltva van. Az állomáson csupán egynéhány vasutasnak mutatta meg, amikor egy detektív észrevette.

A bíróságnak tekintette arra, hogy mindketten büntetlen előéletűek és a levelező-lap gyártását és árusítását elismerték, Buta Jánost 500 lej pénzbírsággal, míg Kiss-Spitz Lajost ezer lej fő és kétszáz lej mellékbírsággal sújtotta.

Színház — Irodalom — Művészet

„Marica grófnő”

Az operettegyüttes bemutatkozása.

Az operette-ensemble bemutatkozása a „Marica grófnő” repriüzében történt meg. A régi diadalmas operette még repriüzben is vonzott közönséget, dacára a Veidt-estének. Zöldhelyi Anna, aki már előző szezonokban is kedvence volt Arad közönségének, pazar tehetségeit mutatta be. Énekben, táncban az, akit annakidején szeretetébe fogadott a színházbanjáró közönség. László Andor a tisztelt grófi szerepben kissé fáradtan játszott, Major Kató kedves gaminsége, Felhő Ervin és Stoll Béla pompás humora járultak hozzá az est sikeréhez. A főszereplőket sokszor és szívesen tapsolta meg a közönség. Kiss Mariskát, aki egy epizódszerepet játszott, színpadra lépésekor tapsal fogadták. A zenekart Schreiber vezényelte. (ky.)

* Szekonslágernek ígérkezik a Lámpaláz. Nagy érdeklődés előzi meg a Lámpaláz című operett vasárnap esti bemutatóját. A színház igazgatósága pazar kiállításban mutatja be az újdonságot, amely a külföldi színpadoknak hónapokon keresztül kasszadarabja volt. Az ötletes és szellemes szöveghez a szerző csiklandozó, ritmikus jazz-muzsikát szervert, amelynek minden egyes taktusa fülbemászó. Zöldhelyi Anna, Major Kató, Borsi Margit, László Andor, Felhő Ervin, Stoll Béla és Kiss Mariska kezében vannak a fontosabb szerepek. A zenekart Schreiber Alajos kar-nagy nagy hozzáértéssel transzponálja át a jazz-ritmusok interpretálására. A rendezés Hetényi Elemér munkája.

* Cs. Sz. K. A jövő hét műsora a Victoria című szenzációs sikert aratott operettel indul. A színház igazgatósága azonban gondoskodott arról, hogy újabb premierrel kedveskedjen a közönségnek. A Lámpaláz után a Cs. Sz. K. vagyis a „Csalódott Szerelmesek Klubja” című világsiker aratott operett kerül bemutatásra. A próbák már javában folynak. Szenzációsabb szenzációsabb ének- és táncszámok, egészen különleges fülbemászó muzsika és sok-sok kedves humoros ötlet tarkítják az új operettet, amelynek bemutatására pénteken kerül sor.

Bűnvádi feljelentést tett egy anya leánya ellen az aradi törvényszéken

Háboruskodás a tartásdíj miatt — A kiüldözött anya pereskedése — Bűnügyi zárlat a leány vagyonára

Részletesen beszámoltunk arról a perről, amelyet özvegy Kopis Imréné indított leánya, Kopis Mária ellen. Keresetében az özvegy arra kérte a bíróságot, hogy kötelezze leányát havli tartásdíj fizetésére, tekintettel arra, hogy leánya lakásából kiüldözte és most teljesen támogatás nélkül áll. A bíróság annak idején helyt is adott a keresetnek, kötelezte Kopis Mariát a tartásdíj fizetésére.

A polgári keresetnek azonban bűnügyi folytatása is lett, amennyiben özvegy Kopis Imréné bűnvádi feljelentést adott be leánya ellen, akit azzal vádolt meg, hogy a Mossóczytelepen lévő ingatlanát fiktív szerződéssel egy ismerősének adta el, akinek vagyoni állapotára vonatkozólag tanuk igazolták, hogy nincs ab-

ban a helyzetben, hogy a vételárat, amelyet a szerződésben feltüntettek, ténylegesen ki is fizethesse. A feljelentés alapján meg is indult az eljárás, amelynek folyamán megállapítást nyert, hogy az ingatlan átírás, kizárólag abból a szándékból történt, hogy Kopis Mária megszabaduljon a tartásdíj fizetésének kötelezettségétől. Ebben az ügyben Friedmann Ignác dr. és Kalló György aradi ügyvédek bűnügyi zárlat elrendelését kérték Ludosan Miklós vizsgálóbírótól. A kérelemnek a vizsgálóbíró eleget is tett és elrendelte a bűnügyi zárlatot Kopis Mária vagyonára. Ennek az alapján az ügyvédek ma beadványt intéztek az aradi telekkönyvi hatósághoz, amelyben kérték, hogy a bűnügyi zárlatot Kopis Mária ingatlanára, telekkönyvileg is vezessék keresztül.

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Vasárnap, november 8-án délután 5 és fél órakor: Tommy és társa. Operettrepriüz. Mérsékelt délutáni helyárrakkal. — Este 8 és fél órakor: Lámpaláz. Operettújdonság, először. Az utóbbi évtized legmulatságosabb, legragyogóbb operettje. Az európai operettszínpadok legnagyobb sikerű szenzációja. A legmodernebb táncattrakciók. A legbrilliansabb zene. A legmulatságosabb szöveg. Pazar kiállítás. Zöldhelyi Anna, Major Kató, László Andor, Felhő Ervin, Borsi Margit, Jávor Alfréd, Stoll Béla, Marton József főléptével. Rendes helyárrak. Bérlet 5 sz. A. Sorozatszám 22. — Hétfőn, november 9-én este 8 és fél órakor: Lámpaláz. Operettújdonság, másodsor. Sorozatszám: 23. — Kedden, november 10-én: Lámpaláz. Operettújdonság, harmadsor. Sorozatszám: 24. — Szerdán, november 11-én este 8 és fél órakor: Lámpaláz. Operettújdonság, negyedsor. Sorozatszám 25. — Csütörtökön, november 12-én este 8 és fél órakor: Viktória. Operettrepriüz. Tompa Béla főléptével. Zöldhelyi Annával, Major Katóval, Nemes Mancival, László Andorral, Felhő Ervinnel. Bérlet 6 számú A. Sorozatszám: 26. — Pénteken, november 13-án este 8 és fél órakor: Cs. Sz. K. (Csalódott Szerelmesek Klubja). Operettújdonság, először. A budapesti színházi évad egyik legsikerültebb, legbrilliansabb újdonsága. A legmodernebb táncok. Tompa Béla főléptével. Zöldhelyi Annával, Major Katóval, László Andorral, Felhő Ervinnel. Bérlet 7 számú A. Sorozatszám 27. — Szombaton, november 14-én: Rómán előadás. — Vasárnap, november 15-én d. e. 11 órakor: Gyermekelőadás, nagyon olcsó mozihelyárrakkal: Az a huncut kéményseprő. Újdonság, először. Énekes, táncos, látványos gyermekoperett. Sorozatszám: 28. Délután 5 és fél órakor: Lámpaláz. Operettújdonság, ötödsor. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám: 29. Este 8 és fél órakor: Cs. Sz. K. (Csalódott Szerelmesek Klubja). Operettújdonság, másodsor.

Nagy Géza művész
fényképészete Arad, Bulev. Ege. Maria 8.
Olcsó árak!

* A Kölcsey-Egyesület jövő vasárnap délután először reudez találkozótagjainak a Kulturpalotában. Előadók és közönség lélekösszefogva, ünnepi hangulatban fognak megemlékezni arról az ötven évről, melyben a Kölcsey-Egyesület az aradi társadalomból világhírességre hozta, ami benne tudáshoz és érzésben emberi érték volt és előzta közönségének félszázadon át mindenfelől a haladás igazságait és szépségeit. Ennek a gondolatkörnek előadói lesznek Fischer Aladár, Szöllősi István és dr. Prohászka László. Verses irodalmi dolgozataikkal szerepelni fognak Dálnoky Nagy Lajos, az ünneplő egyesület tiszteletbeli elnöke, dr. Falus Lajos alelnök, dr. Balogh Ernő, a költői lelkű borosjenői főorvos, és Lászlóné-Prohászka Elvira, Scherhag Ernő Ifjúsági Kamarazene-együttese és dr. Buja Sándor „Iparosotthon”-dalárdája teszik még vonzóan változatossá a Kölcsey-Egyesület első vasárnap délutánját.

A „Goldhaus” textilnagyrúháza fókot nyit Aradon

A temesvári Orient textil-engros cég, mely a Bánán egyik legnagyobb textilüzlete és több ezer kiskereskedővel dolgozik, a mai viszonyok tekintetbevételével közvetlen érintkezést akart létesíteni a vásártó közönséggel is, ezért ez év szeptemberében „Goldhaus” néven Temesváron egy detail-üzletet nyitott.

A detail-üzlet annyira megfelelt a hozzáfüzött reményeknek és eredményei olyan szépek voltak, hogy azok arra indították a céget, hogy ugyancsak „Goldhaus” néven, a temesvári üzlethez hasonlóan, az aradi piacon is fiókot létesít.

Ezen fióküzlet főelőnye a vásártóközönség szempontjából abból áll, hogy tekintve az üzlet óriási méreteit, a közönség szükségleteit engros áron szerezheti be, ami egy lényeges megtakarítást jelent.

Az újonnan alakult „Goldhaus” nagyrúháza a Bul. Regele Ferdinand (v. József főherceg-ut) 11. szám alatt nyit meg hétfőn.

TYUKSZEMIRTŐ!!
Tyukszemtól, vagy borkeményedéstől ne hagyja magát kizozni!
mert azt német gyárlmánu „RADIKAL” szerünkkel 3—4 nap alatt eltávolíthatja. Kapkátó használati utasítás-sal 30 lej román postabélyeg előzetes beklüldése mellett STRASSER JAKAB-nál Budapest, Király-ueoa 108. Képvise-lők kerestetnek.

Hatszáz ezer lejes kártérítési per halálos autóbalesetért az aradi törvényszék előtt.

Halálos kimeneteli autóbaleset történt néhány hónappal ezelőtt. Szirmay Imrét elütötte Kristyóry Dezső autója. Szirmay oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövid szenvedés után meghalt. Özvegye Gherman Dante dr. ügyvéd utján 600 ezer lejes kártérítési keresetet adott be az autó tulajdonosa ellen, ugyanakkor pedig kérte a bűnvádi eljárás megindítását is.

A kártérítési keresetben ma tartotta az aradi törvényszék a főtárgyalást, amelyet Roth Marcell dr. egyetemi magántanárt hallgatta ki, aki a baleset után kezelte Szirmayt. A kezelőorvosi vélemény mellett az özvegy, jogi képviselője még tanuk kihallgatását kérte, amelyet a törvényszék elrendelt.

Férfiak gyengesége ellen azonnali segítség mindenkorra biztosítva, egy szenzációs találmányu gumikészülékkel, melyet a világ szakorvosai elismerték. Kéren 30 Lej román postabélyeg ellonében illusztrált szakorvosi ismertetőt, diszkrétén bérmentve. Gummi Export Budapest, Népszínház-ueoa 13. A.

Rádió a halál szolgálataiban

A jövő háborújának borzalmai

Amióta a Népszövetség megkezdte működését, állandóan szönyegen forgó problémája és egyik legtöbbet vitatott kérdése a leszerelés és ezzel kapcsolatosan az esetleges háboru veszélyének kiküszöbölése. Ez a tevékenység az, ami ugyyszólván nyílt színpadon játszódik le, ezzel szemben a volt hadviselő hatalmak nagyrésznél, tehát a kulisszák mögött, fokozott fegyverkezés és készülődés folyik az elkövetkezendő háborúra, amely — a szakértők egybehangzó véleménye szerint — minden eddiginél, sőt minden elképzelhetőnél borzalmasabbnak és pusztítóbbnak ígérkezik.

A háboru komor és iszonytató kísértete azonban nemcsak a szakemberek, hanem az abban legközvetlenebbül érdekelt emberiség fantáziáját is izgatja. A nagy világban is meg szólalnak és a napokban Harold Watkins, a világ egyik legnagyobb és legerőteljesebb hírlapjának katonai szakértője festett megdöbbentő képet a jövő háborújáról, amelyben, szerinte, a döntő szerepet a rádió, pontosabban a rádió-hullámok által kormányzott és működésbe hozott hadigépek fogják játszani.

Képzeliünk el egy katonát — mondja Harold Watkins, — a jövő csataterén, láthatatlanul meghúzódva egy fa mögött, vagy egy lövészárk mélyén. Egész fegyverzete egy kis doboz, olyasféle, mint a mai rádióvevőkészülékek, sok-sok csavarral és fogantyúval, amelyek mindegyikének külön-külön halálhozó rendeltetése van. Szemben a katonai rejteklével huzódik az ellenséges lövészárk, amely felől gvilkos puska- és gépfegyvertű zudul az innenső vonalak felé.

A láthatatlanul meghúzódó katonai felemeli a telefonkagylót és lehallgatja a megfigyelők jelentéseit. Most odalép a kis rádiószekrénykéhez és megcsavar egy fogantyút. A következő pillanatban valahonnan a háttérből megindul egy tank az ellenség felé. A katonai a szekrénykére szerelt távolbalátón — televizionon — pontosan figyeli minden mozdulatát és az apró csavarok segítségével feltarthatatlanul irányítja célja felé. Az ellenség természetesen azonnal tűz alá veszi a közeledő halálmasinát, de a legvilkosabb tüzelés is hatástalan, mert a rádióirányította tanknak — nincsen légénysége! Mint egy mesebeli szörnyeteg, csak önmagától mozog és tapos át minden, aztán mikor céljához ért, a szekrényke egy újabb csavarjának forgatására az ő ágyuszája is tüzet kezd okádni és halált és pusztulást szór minden élőlényre, amely vele szemben áll. A televizion homályos üveglapján már csak hullák és felrobbantott lövészárkrészletek látszanak... A katonai megcsavar egy fogantyút, a tűz elhallgat és az acél-szörnyeteg megfordulva, békésen visszacammog helyére.

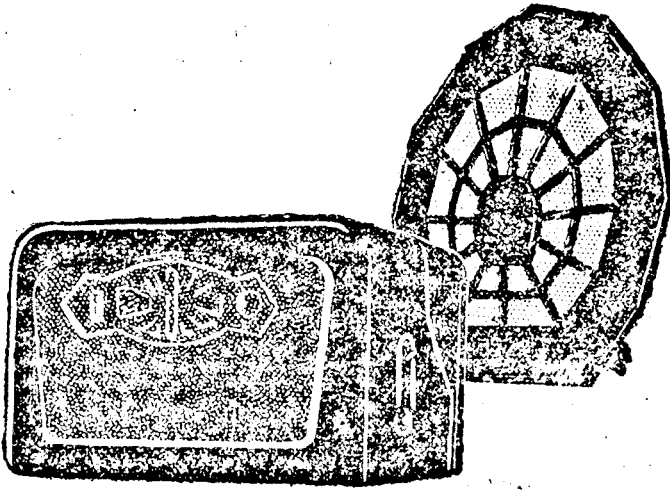
Mindez természetesen — folytatja a katonai szakértő — csak egyszerű és elemi példája annak a sok ezernyi esetnek, amelyeket a rádió-hullámok felhasználása lehetővé tehet a jövő háborújának.

Mert ugyanugy, ahogy tankokat lehet majd kormányozni megfelelő dróttal berendezéssel, bármely ország tetszés szerinti számban bocsáthat akcióba repülőgépeket, felderítő, bombavető és vadász-aeroplánokat, amelyek pilóta nélkül is tökéletesen és halálos biztonsággal láthatják el feladatukat.

Hasonló lesz a helyzet a csatahajók terén is, bár — Watkins szerint — ennek magának kevés praktikus haszna és jelentősége lenne, inkább az lesz a technikai megoldás, hogy minden egyes csatahajó egy-egy nagy rádióhullámleadó központ lesz, amely a láthatatlan hullámsugarak segítségével óriási sebességű és hatalmas rombolóerejű kisebb egységeket, rombolókat és naszádokat fog irányítani.

Ezzel kapcsolatban újabb pusztító eszközök lehetősége is felmerül, például a légi torpedó, amely aeroplán és mégsem aeroplán, bomba és mégsem bomba, hanem a kétőnek valamilyen zseniális keveréke: egy löveg, mely a lehető legkönnyebb fémből készült, valószínűleg egy kis sikló-repülőgépre szerelve, amelyet azután a rádióhullámok irányítanak pontosan megszabott úton, egészen a kívánt célig, az esetleg kilométerekre lévő ellenség fölé.

Az új Standard típusok — világsikerek

- 2 a 2+1 csöves váltóáramu hálózatból táplált vevőkészülék gramofonerősítővel és beépített hangszórával,
  - 2 av Ugyanez luxuskiviteiben, világító mikroskálával.
  - 3 al Tökéletes 3+1 csöves váltóáramu hálózatból táplált vevőkészülék hangszóróvetélre 200—2000 méter hullámhosszra. Gramofonerősítővel szabályozható antenakapcsolóval,
  - 3 x Nagyteljesítményű 3+1 csöves váltóáramu hálózatból táplált Európa-vevőkészülék hangszóróvetélre, 200—2000 méter hullámhosszra gramofonerősítővel.
- „Solocon” hangszóró a legtekélyesebb 4 sarkú mágnessel ellátott „Conus”-rendszerű hangszóró, bachelit házban, a legmagasabb és legalacsonyabb hangfrekvenciákat is természetesen és torzításmentesen adja vissza.

Ne halassa, hanem még ma keresse fel

SZABÓ ALBERT Bulevardul Regina Maria 20. sz. alatti

rádióosztályát,

mely önnek díjtalanul mutatja be a készüléket.

Társadalmi akció Aradon az automata telefonközpontért

Morganék másodrendű városnak minősítik Aradot — Csak öt éven belül építenek automata központot — Küldöttség az Aradra érkező Ionescu-Sisesti miniszter előtt

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamarához érdekes átirat érkezett a Morgan-telefontársaságtól, amely teljesen bizonytalanná teszi azt, hogy mikor kap Arad automatatelefonközpontot és hogy mikor javul meg végre Arad telefonszolgálat. Arad valahogy mindig mostoha város volt. Ha voltak intézményei, azokat elvitték, ha nem voltak, úgy nagyon nehezen kaptak és ha végre meg is ígérték azt, hogy kap valamit, úgy biztos, hogy nagyon-nagyon megvárakoztatták. Régi aradi polgárok talán még emlékeznek arra, hogy közvetlenül a világháboru kitörése előtt az aradi kereskedőknek egy küldöttsége kereste fel gr. Tisza akkori magyar miniszterelnököt, hogy interviáljon nála az aradi telefonközpont kicserélése ügyében. Közben kitört a világháboru, az egymást követő kormányoknak és minisztereknek fontosabb gondjai akadtak, mint az aradi telefonközpont — és ma még mindig ott tartunk, vagy talán már megint ott tartunk, hogy ismét miniszternél kell interviálnunk annak érdekében, hogy megvalósuljon Arad telefonszolgálat. Mert erről van most tulajdonképen szó. Magáról az átiratról és a miniszternél történő intervencióról egyébként Pacurar Brutus, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára a következőket mondotta munkatársunknak:

— Még annakidején, amikor a Morgan-társaság átvette a telefont, az aradi Kamara átiratot intézett annak vezetőségéhez, amelyben megkérdezte, hogy az automata-telefont mikor fogják Aradon berendezni. Akkor azt a választ kaptuk, hogy legkésőbb 1932 tavaszáig az automataközpont felépül. Telt az idő, azonban az automata-központ létesítésére nem történtek előkészületek. Azonban ettől eltekintve is, Arad

hátrányban van a többi városokkal szemben. Így például Bucarestivel szinte lehetetlen telefonösszeköttetést kapni. A fővárossal ugyanis csak Temesváron át beszélhetünk és az összeköttetést csak akkor kapjuk meg, ha ugyanakkor nem kéri valaki Temesvárról Bucarestit. Nagyváradral és Temesvárral szemben Aradot mint egy másodrangú várost kezelik. A technikai mizériák pedig hátránnyal vannak Arad gazdasági életére. Arad mindent elkövetett, hogy rendes telefonközpontot kapjon. Annakidején, amikor a telefon még a posta hatáskörébe tartozott, az aradi kereskedők és intellektuelek felajánlották, hogy a költségek elteremtése végett három-öt évre előre kifizetik a telefondíjakat. Ebből öt millió gyűlt volna össze, de a posta az ajánlatot nem fogadta el. Nemrégiben aztán újból megsürgette a Kamara a telefontársaságnál a automata-központ felállítását. Erre most érkezett meg a válasz, melyben Morganék kijelentették, hogy a szerződésben vállalt öt éven belül felépítik Aradon az automata-központot. Így tehát mintegy visszavonták azt az ígéretet, hogy a jövő évben automata-központtal fog rendelkezni Arad.

Arad társadalmának most tehát az Iparkamarával karöltve a legerélyesebb akciót kell indítania a telefonközpont minél rövidebb időn belül való megvalósítása érdekében. A közeli jövőben Aradra érkezik Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter, Arad képviselője. Aradi tartózkodása alkalmával Arad gazdasági életének vezető embereiből álló küldöttséget kívánunk eléje vezetni azzal a céllal, hogy interviáljon a telefonközpont érdekében és hogy tiltakozását fejezze ki az ellen, hogy a társaság temesvári kerületi vezetősége Aradot mint másodrendű várost kezelje. Rá akarunk világítani arra, hogy akkor, amikor Arad kereskedelmi központ, kisebb és jelentéktelebb városokban rövidebb időn belül kívánnak automata-központot létesíteni. Azt hiszem, hogy a miniszter intervenciójának, valamint az aradi társadalom akciójának eredménye lesz és hogy sikerül elérnünk azt, hogy a legrövidebb időn belül megvalósuljon Arad gazdasági életének egy régi és fontos kívánsága: az automata-telefonközpont.

LAKATOS PENSIO
BUDAPEST, V., Hold-uoca 29. sz.
 A gazdasági viszonyokra való tekintettel le-szállított árak! — Teljes pensio 8—10 Pengőig, a szoba nagysága szerint. — Kizárólag elegáns uccal szobák. Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz. Kötöny házikonyha. Kivánatra diéta. Telefon 199—38. — Tulajdonos: dr. Hermann Ottóné-Lakatos Klári.

Kalandos adófoglalás Aradon

Amikor a pénzügyigazgatóság nem tudja, hogy az adóalany közben csődbe ment.

Különösen érdekes és a mai gazdasági viszonyokra jellemző foglalatást vezetett ma a második kerületi adóhivatal egy szabadságtéri kereskedő ellen. Schwartz Emánuel textilkereskedőnek adóhátraléka volt az adóhivatali kimutatásokban, a hivatal tehát utasítást adott a végrehajtóknak, hogy foglalják le Schwartz Emánuel üzleti berendezését.

Az utasításnak megfelelően a végrehajtók meg is jelentek a kereskedő üzlethelyisége előtt, ahol azonban legnagyobb meglepetésükre az aradi Menczer-féle női konfekció üzlet le-rakatát találták. A pénzügyigazgatóságom ugyanis nem tudták azt, hogy Schwartz Emánuel közben csődbe ment s a tömeggondnok, Váró Zoltán dr. az első osztályú követelések közé vette fel az adóhátralékot. A foglalatást tehát nem tudta az adóvégrehajtó foganatosítani, viszont a tömeggondnok kijelentette, hogy megállapítása szerint a kereskedő, aki október 10-én kérte a csőd megnyitását, több adót fizetett be, mint amennyit a fenti ideig kellett volna. Az ügyvéd mint tömeggondnok tehát az adóösszegre vonatkozólag osztályozási kérelmet adott be, ami ellen a kincstár nem adott be felebbezést s így a csődtömeg mentesül az adónak első helyen történő kifizetésétől.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Régi aradi polgár. Nagybecsű hozzánk intézett soráinak az alábbiakban adunk helyet: Tek, Szerkesztőség! A munkanélküliek segélyezésének megszervezése serényen folyik. Dr. Radu Cornel közmunkát ad a munkanélkülieknek: orvosi laboratóriumot létesítenek, a külvárosokban javítják a közvilágítást, két új iskolát építenek. Betömik a piacterek pocsolvas gödreit, javítják a Fötér kocsiját. Több uccában bevezetik a vízvezetékét. Shone-csatornákat raknak le, uccákat köveznek a munkanélküliek és így jutnak kenyérhez. Az is örvéndetes, hogy szünetel a lombos fák izléstelen lecsönkítése, szünetel a luxus-bokrok ültetése és véget ért a költséges, áldatlan tisztviselői pereskedés. Ugyilátszik az új primár tényleg derék polgára a városnak, aki a lakosság bajait, sebeit akarja meggyógyítani. Tollal, pénzzel, ésszel és szívvvel kell támogatnunk azt, aki a lakosság javát akarja. Tisztelettel: **Régi aradi polgár.**

Bizonyosra vesszük, hogy Aradváros vezetősége hálásan veszi az Ön elismerő sorait, a melynek egyetlen szépséghibája az, hogy — névtelen.

A. H. Román konzulátus, amely illetékes ebben az ügyben, Clevelandban van. Címe: Ohio, Cleveland, U. S. A.

„Aradi háziasszony.” Fehér asztalneműről úgy távolíthatjuk el a gyümölcsfoltot, ha az illető asztalterítőt azonnal nyers tejben kimossuk, aztán citromsóval bedörzsöljük, majd langyos vízzel átmoszuk az egész befoltozott területet. Teljes eredmény természetesen csakis akkor mutatkozik, ha mindezt frissen csináljuk.

Vidéki panaszos. Önnek igaza van: a jegyzőnek semmi esetre sem volt joga az Ön református hitvallású gyermekeit, akiknek még a dédapjuk is református volt, hivatalos pressziójánál fogva a román szekcióba kényszeríteni. Az a körülmény, hogy a regáti tanító miatt, aki egy szót sem tud magyarul, a gyermekek hiába menének az iskolába, sajnos, nem egyedülálló jelenség az országban, amely ellen az egész magyarság és annak politikai szervezete, az Országos Magyar Párt teljes erejével küzd. Iria meg esztét a párt valamelyik képviselőjének, vagy forduljon közvetlenül az aradi tagozathoz.

Érdeklődő. Ügyvédtől felmondási ideje — ha nincs is semmi külön kikötés — három hónap, a most is fennálló régi törvény rendelkezései szerint. Ez a joggyakorlat, mert máskülönb a kérdés még nem nyert szabályozást.

IZOLETI FÁJDALMAK

— vagy kézcsuklóficamai

esetében a megdagadt és esetleg összezuzott csuklónak mozgatása fájdalmas. A gyógyító, fehér véresejtek sietetnek a fájdalmak megszüntetését.

A Sloan's Liniment szállítja a fehér véresej-
teket a fájdalmas testrészekhez. Érezni fogja a
Sloan's lángját mely mint a napsugár hevít
és a fájdalmakat elűzi. 13 millió ember hasz-
nálja. Még ma vegyen 75-Lel-ért egy üveget

SLOAN'S LINIMENT

SPORT KÖZLÖNY

Az Aradi Torna Egylet nagyszabású bankett keretében ünnepelte Hacker Adolf elnököt huszonöt éves jubileuma alkalmából

Számosan üdvözölték a kiváló sportférfit — Ajándékkal lepte meg elnököt az ATE

Ma este az Iparos Otthonban ünnepélyes bankett keretében a tagok nagy részvétele mellett ünnepelte az ATE Hacker Adolf ügyvezető-alelnököt abból az alkalomból, hogy az egyesületben 25 éve fejt ki sporttevékenységet. Hacker Adolfot sportkörökben szűkszavú, tetteiben annál tevékenyebb embernek ismerik, aki a sporthoz való nagy rátermettségével nemcsak egyesülete, hanem a sportszövetség elismerését is kiérdemelte. Mint vezető egyéniség számtalan esetben tett szolgálatot a város sportja érdekében.

A személye iránti nagyrabecsülés kifejezőseképpen az ATE melegen üdvözölte jubiláns elnökét, kinek érdemeit Zima Tibor, az egyesület örökös diszelnöke szép beszédben méltatta és személyét példaképp állította a mai generáció elé és átnyújtotta az ATE értékes ajándékát. A gondolatokban gazdag beszéd fra-

pirozta a megjelenteket, akik szünni nem akaró ovációban részesítették az ünnepeltet.

Utána dr. Steinitzer Pál diszelnök üdvözölte az ünnepeltet, aki kijelentette, hogy ezzel a jubileumi emléktárggyal nem szolgálatait kívánják honorálni, hanem, hogy még jobban alhoz az egyesülethez láncolják, amelynek érdekében huszonöt éven át kelt síkra és amelynek felvirágoztatását hivatásának tekintette. Majd Nagy Imre, az AAC elnöke klubja nevében, míg Hentschel István az Erdélyi és Bánsági Sporthirlapírók és a Sportélet, Grosz József az AMTE, Bodnár József a Toldi, Bucskó József a Meteor és Cristea a disztrikt nevében üdvözölte az érdemeiben dus Hacker Adolfot. Az ünnepség a legjobb hangulatban a kora reggeli órákig tartotta együtt a szép számban megjelenteket.

Bajnoki mérkőzések alkölik Aradon a programot

Budapest nagy eseménye a magyar—svéd találkozó.

Nagy programot bonyolítanak le úgy Aradon, mint külföldön vasárnap. Teljes bajnoki fordulót játszanak le az első osztályban. A Gloria-pályán kettős találkozás színhelye lesz, a hol a Tricolor—Gloria és az Olimpia—ATE mérkőznek meg a bajnoki pontokért. Az AAC-pályán az AMTE—Unirea-mérkőzés kerül lejátszásra, míg a negyedik első osztályú mérkőzés a Tricolor-pályán lesz a Transilvania és az AAC csapatai között. A másodosztályú bajnokságért a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra: RAC—Vointa, AVMSE—Vulturul, Egyetértés—Titanus és Juventus—Banatul. Budapesten: A magyar—svéd válogatottra kerül a sor, míg a magyar vidéki városokban Magyar-kupamérkőzéseket játszanak a csapatok, amelynek programja a következő. Miskolc: Hungária—Attila, Debrecen: Bocskai—Budai, Pécs: Kispest—Pécs-Baranya. Váradon a Ferencváros itközik meg a váradi kombinálttal, míg Temesváron a magyar profi kombinált a Ripensia ellen fogharcolni. Zürichben a Középeurópa-kupa döntő-küzdelmeinek első mérkőzésére kerül a sor a Vienna és WAC csapatai között. A fenti program alapján érdekes, fontos és pontokra menő küzdelmek lesznek.

BALON PENSIÓ

Budapest, (V., Váci-ucca 56., I. emelet.

A Szépváros szívében.

Teljesen újonnan átalakítva, új vezetéssel ismét megnyit.

Gyönyörű modern, erkélyes, logiás szobák. Első-rangu ellátás már 6 pengétől. Telefon 57—0—89

O A román birkozó szövetség Váradon rendezi a nemzetközi bajnokságot. A román országos birkozó bajnokságot december hó 5. és 6-án rendezik meg Nagyváradon. A verseny már a legújabb nemzetközi birkozó szabályok szerint lesz megtartva. A nevezési zárlat november 30-a. A győztesek szép díjazásban fognak részesülni s az első helyezettek arany érmen kívül tiszteletdíjat is fognak kapni.

Különös rablási kísérlet egy alsóausztriai zárda ellen

Bécsből jelentik: Az elmúlt éjszaka az alsóausztriai Eichgrabenben lévő zárda épülete előtt megjelent egy ismeretlen ember és becsöngetett. Amikor a portás kinyitotta a kaput, az ismeretlen éjjeli látogató hirtelen revolvért rántott és követelte, hogy a portás azonnal vezesse őt a zárda főnöknője elé, mert — mint mondotta — 5—10 ezer schillinget akar kérni a főnöknőtől, mert ellenkező esetben a zárda épületét egyszínvonalra teszi a földdel. A megrémült portás már éppen beakarta vezetni az ismeretlent, amikor hirtelen nagy csörömpölés támadt és az illető nyomtalanul eltűnt.

Mint később kiderült, egy banda támadta meg a zárdat és az ismeretlen ember, aki a portásnál jelentkezett, a banda vezére volt, azonban eddig meg nem állapított ok miatt, még mielőtt célját elérhette volna, a banda tagjai kövekkel bezúrták a zárda 96 ablakát és a nemvárt zavaró körülmények folytán a vezér megijedt és társaitól követve, elmenekült. A rendőrség a különös rablási ügyben megindította az erélyes nyomozást.

Közel félmillió lejt

Fizettek be a városi főpénztárba a munkanélküliek javára

Az aradi munkanélküliek felségélyezésére megindult társadalmi akció anyagi alapjának gyarapítására a városi főpénztár legújabb kimutatása szerint november hó 6-ig 269.733 lei gyűlt össze. Ehez az összeghez még az alábbi befizetésekkel járultak hozzá: *Jellinek József* 3000, *Egger & Co.* 300, *Weisz Siegfried* 150, *Meinl Gyula* 250, *Hegedűs és Goldmann* 965, *dr. Szöllösvy Zsigmond* 100, *Popa Constantin* (jegyekért) 15.600, az *Athanasia-társulat* 1142, *Szerényi Géza* 200, *Confectio* 2745, Aradi Vasipar 345, Soc. Agriculturilor 510, Mercantil 200, Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár 3000, a pénzügyintézet tisztviselői 733, *Papp Sinor és Pop Ioan* 100, *Bábaképző* 417, *Tricotage-gyár* 2913, *Deusch Aladár* 900, *Csokoládékirály* 900, *Lövőgyár Arcadie* 300, az Aradmegyei Közkórház orvosai 2056, Felsőkereskedelmi Iskola igazgatósága 633, a Zsidó Hitközség tisztviselői 1100, a Textilgyár tisztviselői 6749, *Eisele János* 400, Aradmegyei Takarékpénztár 3000, Gyűjtés okt. 30—nov. 1.: 23.109, *Gróf. Nemes és Schwartz* 800, az *Astra-gyár* tisztviselői 11485, *Schutz-cég* 440, *Dicezana-könyvkereskedés* 1264, a *berzovai mészégető* 600, a 93. gyalogezred 2055, *Vojtek és Weisz* 300, Aradi Kereskedők Testülete 930, *Tricolor Club* 97, a *Dacia-tombola* jövedelme 2525, *Plesz Gyula* 1500, *Szabó Albert* 700, *Färber Lajos* 1607, *Kenes Sándor* 120, Városi Autobuszüzem 1288 és 3142, Városi Moziigazgatóság 1395 és 460, *Katonai kórház* 336, a *Neuman-cég* tisztviselői 4000, *Phoenix-biztosító* 1000, *Wild-cukrászda* 50, *Római Katolikus Főgimnázium* 852, *Iványi-cég* 310, *Steck Adolf* 202, *Kerpel Izidor* 700, *Polichron-gyár* 1007, *Meer Mór* 454, *Burza-estvérek* 500, *Villamostársaság* 3928, *Monopolraktár* 370, *Szikvízgyár* 1000, *Lomási Erdőipar Rt.* 6000, *Bárony Andor-cég* 300, *Arad-Brádi Ipari Rt.* 669, Városi mozik 53.155, Aradvárosi tisztviselők 3155, *Menczer Oszkár* 150, *Pacuraru A.* 150, *Tyirity Aurél* 500, Mezőgazdasági Kamara 531, *Monopol* 370, *Farkas Avram* 500, *Bánáti Bankegyesület* 2500, *Printz és Hilbert* 210, Városi kertészet 210, Arad-Podgoria Vastársaság 1722, *Distributia* 530, *Tricotage-gyár* 1194, *Steiner József* 1201 és Aradvárosi tisztviselőikara 11.319 lei.

A mai napig tehát a városi főpénztárba összesen 472.490 lejt fizettek be a munkanélküli segélyakció javára.

Az aradi nyugdíjak fizetésletiltásának oka

A befolyt adókból a külföldi kölcsön esedékes részletét fizeti az államkincstár.

A pénzügyminiszter néhány nappal ezelőtt távirati utasítást küldött az aradi pénzügyigazgatóságához, hogy további intézkedésig minden bevételt a Banca Nationala aradi fiókjához kell beszállítani. A rendelet következtében a főpénztár beszüntette úgy a nyugdíjak további folyósítását, mint a már előzőleg jóváhagyott kifizetéseket. Bár a minisztériumtól már elérkezett a pénzügyigazgatóság részére visszatartható 40 százalékra vonatkozó akkreditív, a további fizetéseket engedélyező táviratot ezideig nem küldte a minisztérium.

A letiltó rendelkezéssel kapcsolatban Nae Petrescu pénzügyi felügyelő igen érdekes nyilatkozatot adott. A minisztériumi letiltásnak oka — a felügyelő szerint — abban keresendő, hogy Romániának most kellett beváltania a külföldi kölcsön után esedékes szelvényeket. A szükséges összeg biztosítására kellett november elsején a befizetett adók beszállítására vonatkozó rendelkezést kiadni. Az államkincstár feloldó rendelkezést akkor adja ki, ha az országban levő pénzügyigazgatóságoktól a külföldi kölcsönre történő fizetéshez szükséges összegek már be lettek szállítva.

Arainkat lényegesen

leszállítottuk.

10 fával fűt egy szobát 24 órán át

Arjegyzéket díjtalanul küld:

Szántó Dezső és Fia

Oradea.

123

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara

A váradai faexport-szindikátus megalakításának előzményei — A fatermelés beszüntetését vonhatja maga után a szindikátus működése — Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár érdekes nyilatkozata

Általános érdeklődést váltottak ki az Aradi Közlönynek a cikkei, amelyekben a nagyváradi tűzifaexport-szindikátus megalakulásával foglalkoztunk. A szindikátus puccs-szerű megalakulása azonban most már nemcsak a szakembereket, az érdekelteket exportőröket foglalkoztatja, akik, mint ismeretes, tiltakozásukat jelentették be a puccs-szindikátus működése ellen. A nagyváradi szindikátus elleni tiltakozás most már országos akcióvá vált, amelyből nemcsak a faexportőrök, de az egyes érdekepviseletek, a *Kereskedelmi és Iparkamara* is kiveszik részüket. Az exportőröknek egy delegációja tudvalevőleg Bucarestben tartózkodik, ahol az illetékes hatóságoknál intervéniálnak sérelmeik orvoslása végett.

A Kamarák akciójáról ma az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Pacuraru Brutus Kereskedelmi és Iparkamarai főtitkárval, aki a következőket mondotta:

— A Magyarországon előállott gazdasági nehézségek miatt az importot a magyar kormány úgy akarta megszervezni, hogy csak olyan áruk és olyan mennyiségben menjenek be az országba, amelyekre és amennyire feltétlenül szükség van. Ezt a politikát főleg a devizakorlátozó intézkedések tették szükségessé. A fa importjának szervezésére és keresztülvitelére import-szindikátus alakult Magyarországon, amely bizonyos feltételek mellett importálhatott fát és amely garantálni tudta, hogy az idegen exportőrök megkapják áruik ellenértéképpen a szükséges devizákat. A favállalatok parallel a magyarországi importszindikátussal, megakarták alakítani a Magyarországra irányuló faexport romániai szindikátusát, azzal a céllal, hogy a magyarországi exportot ez irányítsa. Nagyváradon szinte suta alatt létrejött egy ilyen szindikátus, amelyet azonban helyesen csak egy *szindikátus paródiájának lehetne nevezni*. Tagjai között ugyanis csak néhány jelentéktelen favállalat szerepel, míg a komoly és nagy cégek hiányzanak abból.

— A szindikátus alapszabályait október 21-iki keltezéssel jóvá is hagyta a minisztérium. A szindikátus azonban ahelyett, hogy segítségére sietett volna az amúgy is stagnáló román faexportnak, azt saját magának akarta monopolizálni és lehetetlen, szinte teljesíthetetlen feltételekhez szabta a szindikátusba való belépést, hogy ezzel kizárja a szindikátusból a nagyvállalatokat. Tévednek azonban a szindikátus vezetői, ha azt hiszik, hogy sikerül majd keresztül vinnők. A minisztérium által jóváhagyott alapszabályok nem adnak arra felhatalmazást, hogy Románia favállalatainak 80 százalékát kizárják az export-szindikátusból.

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ak-

ciót indít annak érdekében, hogy a legilletékesebb helyen orvosolják a favállalatok többségén esett sérelmet.

Megkeresést intézünk a többi Kamarához is, hogy csatlakozzanak akciónkhoz, mivel azt nemcsak a vállalatok, de a nemzetgazdaság érdekei is megkövetelik. Tudvalevő ugyanis, hogy a nagyvállalatok abban az esetben, ha nem fognak tudni exportálni, beszüntetik a termelést és ugyanakkor pedig munkások ezreit bocsátják el. Tiltakozni fog a Kamara az ellen, hogy Titea volt államtitkár védnöksége alatt ilyen ártalmas manőverekkel akarják monopolizálni a faexportot. Az aradi Kamara azonosítja magát az itteni exportőrök érdekeivel és mindent el fog követni, hogy ezeknek az érdekeknek, amelyek ugyanakkor közérdekek is, ily otromba módon való kijátszása ne sikerüljön.

Francia konzul előadása az aradi Kulturpalotában

Ma délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett előadását a Kereskedelmi és Iparkamara rendezésében Malgrat F. kolozsvári francia konzul a Kulturpalota nagytermében. A hatalmas helyiség zsúfolásig megtelt közönséggel. Először Serbanu György, Aradmegye prefektusa emelkedett szólásra és meleg szavakkal üdvözölte az illusztris vendéget. Az üdvözlő szavak elhangzása után a konzul lépett a pódiumra és megkezdte előadását.

Lekötő, színes előadás keretében ismertette a francia ipart és kereskedelmet és rámutatott arra, hogy Romániát és Franciaországot erős kereskedelmi és ipari kapcsolatok fűzik egymáshoz. A mindvégig élvezetes és érdekes előadást nagy figyelemmel hallgatta végig a közönség és nagy óvációban részesítették az előadót. Ezután megkezdődött a filmelőadás, melynek során először a párisi villamos centrálé berendezését, majd pedig működését mutatták be. Sajnos, a mozielőadást nem lehetett tovább folytatni, mert a vetítógép felmondta a szolgálatot és így a közönség érdekes és tanulmányos dolgok megtekintésétől esett el. Az így is kitűnően sikerült előadás 8 óra körül ért véget.

— **Baromfi-kiállítás Aradon.** Az aradi Mezőgazdasági Kamara égisze alatt november hó 27—30. napján a Carierul-egyesület nemzetközi baromfi-kiállítást rendez a Mezőgazdasági Kamara épületében. A kiállítás tervét ma hagyta jóvá Aradváros vezetősége. A kiállítást dr. Seymand szervezi.

Eisele József aradi hentesmester kényszeregyezséget kért

Százszázalékot ajánl fel hitelezőinek.

Rendkívül érdekes kényszeregyezségi kérelem érkezett ma az aradi törvényszék csődbíróóságához, amelyet Eisele József aradi hentesmester nevében Farkas dr. pécskai ügyvéd nyújtott be. A kérelemben az Aradon általánosan ismert hentes-cég tulajdonosa a csődön kívüli kényszeregyezségre vonatkozó tárgyalások megindítását kéri a bíróságtól és beadványában a mai inkasszónehézségekre hivatkozik. Hitelezőinek három év alatt fizetendő százszázalékos kvótát ajánl föl, olyan formában, hogy az első évben husz százalékot, a második évben 30 százalékot, míg a harmadik évben 50 százalékot fizet.

Érdekes, hogy a kérelemben sem az aktívák, sem a passzívák összege nem volt feltüntetve s csupán hivatkozott arra, hogy a vagyoni státusról összeállított kimutatást becsatolja, amely azonban a kérelemhez mellékelve még nem volt.

A kényszeregyezségi kérelemnek különben igen érdekes előzményei vannak. Eisele József a közelmúltban adta el házáat, valamint gyárát Kolut Béla aradi kereskedőnek, míg ő maga csupán az áruraktárt tartotta meg. A közelmúltban azonban 250.000 lejes tartozása vált esedékessé Eisele Józsefnek, amelyre vonatkozólag Pop Sándor dr. aradi ügyvéd foglalást vezetett és tekintettel arra, hogy áruraktárról volt szó, azt szoros zár alá vettette.

Pop Sándor dr.-hoz kérdést intéztünk a kényszeregyezségi kérelem ügyében, aki kijelentette, hogy a dolgok lényegén ez mit sem változtat. Vasárnap délutánig adott határidőt az esedékes összeg rendezésére a cégnek. Amennyiben ez nem történik meg, úgy Eisele József cége ellen benyújtja a csődkérelmet.

= Eladott aradi ingatlanok. Boar János és neje eladták a Gáj Str. Boserici 9. számú házat 40.000 lejért Dán János és nejének. — Bradean Lucretia és társai eladták a Str. Sft. Ilie 33—35. számú házat 35.000 lejért Kristóf Antal és nejének. — Rotter Sándorné eladta a Str. Oituz 56/a számú házat 195.000 lejért Csete Juliannának. — Winkler József eladta a Str. Cap. Ignat 52. számú 179 négyszögöles telkét 60.000 lejért Nagy Imre és nejének. — Hegedűs György és neje eladták a Str. Oituz 66. számú házat 60.000 lejért Schmidt Ferencnének. — Lörincu Pál és neje eladták a Str. Jonel Ciorda 21. számú házat 25.000 lejért Körösi György és nejének. Balogh György eladta a Cal. Ardealului-ban levő 169 négyszögöles telek fele jutalékát 110.000 lejért nejének, Alexa Máriának. — Mencer Márton elajándékozta nejének, Mencer Gizellának a Str. Consistoriului régi 38. számú ház fele jutalékát.

= A „Reklámélet”, az egyetlen magyar nyelvű reklámszakfolyóirat, szokásosan pompás kiállítású, legújabb számába Németh Andor, dr. Hermann Czinczer Alice, dr. Barinkay Ferenc, Faragó László, Ligeti Kornél és dr. Verő Pál irtak értékes cikkeket. Előfizetési díja Erdélyben 270 lej félevenként. Lapunk előfizetőinek a kiadóhivatal: Budapest, V., Bálvány-uca 12. érdeklődésre szívesen küld mutatványszámot.

Kérjen ingyen mutatványszámot

A VILÁG URAI

sorozatból és az

UJSÁG RÁDIÓ MELLEKLETÉBŐL!

UJSÁG KIADÓHIVATALA

BUDAPEST, ARADI-UCCA 10.

Mint az óra

úgy kell
hogy működjék
a vérkeringés is.

A-B. — a Karotisok
C — Szív
D.E. — a subclavicularis
F. — aorta
G. — diafragma
H. — Máj
I. — Lép
J. — vena porta
K. — vena cava inferiora
L.M. — Belek

A vérkeringés szabályozza az egész emberi szervezetet, mert a vér a „keringő élet” a szívből van a keringő szerkezet központi hajtoereje.

Az érlelmeszesedés veszedelmes rohamai: a pangás, bénulás, gutaütés, mellszűkülés, a hűgysavnak a vérben való felgyülemelése folytán következnek be.

Multhatatlanul szükséges tehát, hogy megfelelő ellenszert hívjunk segítségül, amint mutatkoznak e koros állapot jelei és pedig: fejfájás, fülzugással, bizsergés a combokban, szédülés, látási zavarok, étkezések utáni álmoság, a reggeli felkeléskor érzett fáradsággal egybekötött éjjeli álmatlanság, szivszúrás, fuldoklási érzés, gyakori vizelési inger főképpen éjszaka. URODONAL gyorsan és tökéletesen megtisztítja a vért a hűgysavtól, visszaadja normális folyékonyságát és ezáltal biztosítja természetes lüktetését is.

Az alábbi szelvénynek címünkre való beküldése ellenében díjtalanul megszerezhető Dr. FAIVRE műve:
„Miért jelent veszélyt a hűgysavval telített vér?”

URODONAL

megakadályozza az érlelmeszesedést
mert feloldja a hűgysavat

DROGUERIA STÁNDARD, 2 Strada Zorilor, BUCURESTI

Moratórium a mezőgazdasági árverésekre

A kártérítési perek lavináit vonja maga után — Távirati rendelet az aradi törvényszékre

Általános feltűnést keltett Aradon Haman-giu igazságügyminiszter szigorúan bizalmas rendelete, amely arra vonatkozik, hogy az összes mezőgazdasági adósságokra vonatkozó árveréseket fel kell függeszteni. Az értesítés akkor hangsúlyozta, hogy ennek nincs moratórium-jellege s a lehetőséghez képest a portareli hivatalnak kell a végrehajtást megkérő ügyvédekkel olyértelmű megállapodásra jutni, hogy a végrehajtásoktól a jövő év októberéig eltekintenek.

Ma azután távirati rendelkezés is érkezett ebben az ügyben az aradi törvényszék elnöki osztályához, amely egyenes utasításokat tartalmaz arra nézve, hogy a mezőgazdasági árveréseket egy évig szüneteltetni kell. A rendeletet egyelőre a legtöbbször titokban tartják, az arra vonatkozó utasítást pedig csak hétfőn adja ki az elnöki osztály a végrehajtási hivatalnak.

Daranyi Pensio
BUDAPEST, IV., Sütő-uca 2. Telefon: Aut. 813—00.
Belváros szívében, teljesen újonnan, modernül (hideg-meleg folyóvízzel) átépítve és berendezve. Újból megnyitott. Kiváló konyha, kívánatra diétás koszt. Mérsékelt árak.

Ebben a nagyfontosságú ügyben beszélgetést folytattunk Stoicescu sefportarellal, aki kijelentette, hogy mindezekig nem kapott utasítást az elnöki osztálytól ebben az értelemben. A távirat megérkezésétől tudomása van, azonban jogi szempontból kifogásolható, hogy a minisztérium szerzett jogokat egyszerű utasítással hatályan kívül akar helyezni, aminek beláthatatlan következménye lehet.

Aradi jogászok véleménye szerint a rendeletnek határozottan moratórium-jellege van, azonban jogi szempontból nem állhat meg annyival is inkább sem, mivel az árverések megtartásának megtagadása a kártérítési perek lavináját indíthatja meg a sefportarellal ellen.

Mindenesetre meg kell várni, hogy az igazságügyminiszter távirata alapján az aradi törvényszék elnöki osztálya milyen értelmű utasítást ad ki az aradi törvényszék mellett működő portareli hivatalnak.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Olcsón eladó aradi házak!

Plactér sarkán földszintes 2 üzlettel, fürdőszobás lakással, értékes telekkel, 325.000 lejért.
 Keramizott uccában kettős ház 9 lakással 250.000 lejért.
 Szabadság-tér közelében alapincézett, földszintes, 1X3 szobás, fürdőszobás és 1X1 szobás lakással 350.000 lejért.
 Orczy-ucca közelében 4 szobás, fürdőszobás és 1 szobás lakással, parkirozott udvarral, nagy kerttel 320.000 L.
 Városháza közelében emeletes, adómentes, parkettás lakásokkal, értékes telekkel, 900.000 lejért.
 Belváros centrumában egyemeletes, 3 lakással, üzlettel, ipartelepellel, 900.000 L.
 Thököly-tér közelében magasföldszintes kettős ház 7 lakással, nagy bérjövdelemmel, 800.000 lejért.
 Batthyány-uccában 9 lakással, 900.000 lejért.
 Orczy-ucca közelében 8 lakással, 84 ezer lej jövedelemmel, 475.000 lejért.
 Városháza közelében egészen közel egyemeletes, több parkettás lakással, — részben adómentes — 1.300.000 lejért.
 Plactér közelében földszintes 6 lakással, bűtő 20%-os jövedelemmel, 500.000 lejért.
 Belvárosban magasföldszintes, 6 lakással, 750.000 lejért.
 Boros Béni-tér közelében emeletes fél része, 8000 lej havi jövedelemmel, 450.000 lejért.
 Belvárosban egyemeletes, legjobban épített, 6 lakással, mind fürdőszobával, 2 üzlettel, 1.450.000 lejért.
 Színházhoz egészen közel jó magánház 5 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral, 550.000 lejért.
 Legjobb országút mentén adómentes, 2 üzlettel, beszálló vendéglővel, lakással, nagy istállóval, 500.000 L.
 Ezekon kívül a főtéren és a mellette lévő uccákban nagy jövedelmet hozó bérházak 1—8 millió lejért és a külvárosban bér- és magánházak 200—500.000 lejért. HAASZ ALBERT-irodája Arad, Str. Eminescu 12. sz. (Deák Ferenc-u.)

TERMÉSZETES FRANCIA ÁSVÁNYVIZ

VICHY CELESTINS

Köszvény — Cukorbetegség — Ertágulás
 KIKÜSZÖBÖLI A HUGYSÁVAT.

Modern és szolid **butorok**, kárpitos-árak rész-letre is **legolcsóbban**

Deposita Str Moise Nicoara 9-II

Olcsó tűzifa **Magánház**

kétéves, azaráz, la cserbasáb waggontételekben kapható:
FLAM RÓBERT, Arad, Bdul Regina Maria No. 9. Telefon: 209.

minden kényelemmel ellátott, 7 szoba, téli verandával, parkirozott udvarral, **eladó.**
 Str. Seminarului (Sina-ucca) 4.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízfűtés. — Többszörösen kikutatva.
Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.
 raktárról szállít

„MODERNA“ ÉPÍTŐIPARI GÉPEK ÉS RADIATOR R.-T.
BRASOV, Strada Infundata (Kiss-ucca) 12.
 Ajánlat és prospektus díjmentesen.
 Kerületi képviselő: **Szücs Pál**, Tómesvár, Str. Mühle Vilmos Nr. 16.

Olcsón eladó!

Modern és antik butorok, háló, ebédlő, uriszoba, nagy iratszekrény, íróasztal, nagy garderozszekrény, magános kredenc, villanycsillárak és lámpák, Zeiss-és színházi látesővek, aragonit és réz íróasztal-felszerelések, sport-egyesületek és tombola-sorsolások részére feltűnő szép figurális dísz tárgyak és dobozok, ezüst gyertyatartók, kelyhek, cigarettatárcák, könyvszekrények, kokszkályha.

ANTIC bizományi üzlet
 Str. Eminescu 8. (Deák Ferenc-u.)

Olcsón eladó

valódi keleti perzsaszőnyegek, 20 □ ebédlőperzsa, 10 □ valódi keleti karaman szőnyeg futóperzsák, hazai perzsák, perzsamintás szövettüggönyök és futószőnyegek, gyári ebédlő szőnyegek stb. stb.

Antic bizományi-üzlet
 Str. Eminescu 8. (Deák Ferenc-ucca.)

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. —
 VASARNAP, NOVEMBER 8.

Bucuresti, 11.45. Egyházi énekkar. 12 Dimitrescu-zenekar: Könnyű- és román zene. 13. Gramofon, 18. Marcu-zenekar: könnyű- és román zene. 20.20. Gramofon, 23. Borgovan: Paradicsomi zug, cserett. — Budapest, 11. Ref, istentisztelet. 12. Róm. kat. istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Szünetben: „Rádiókrónika“. 3. Gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Székesfehérvári zenekar hangversenye a Vigadó nagyterméből. 7.40. Magyar dalaink a XIX. század második felében. 9. „Budapest legrégebb templomai“. 9.20. Szimfoniadala a Stúdióból: „Ezisthegedű“. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs, 10.50. Szimfonikus hangverseny. 13. A külföldi németek egyesületének hangversenye. 18.30. Kamarazene. 20.25. Gordonkahangverseny. 21.55. Vigjáték. 23.20. Jazz. — Belgrád, 12.05. Gramofon. 13. Harangszó. 13.05. Nemzeti dalok. 13.30. Rádiózenekar. 17. Nemzeti dalok. 18.30. Vendéglői zene. 22. Rádiózenekar. Heilsberg. 17.30. Orgonaverseny. 19.10. Dalok. 23.30. Táncczene. — Langenberg. 17.30. Zenekari verseny. 20. Tarka műsor. 21. Wagner: A Rajna kincse című operája. Utána esti zene. — Milano, 18.10. Gramofon. 20.05. Könnyű zene. 21.35. Puccini: Pillangókisasszony című operája. — Pozsony-Bratislava. 12. A Masaryk által alapított magyar tudományos akadémia ünnepélyes megnyitása. — Prága, 20. Fuvós zene. 21. A cseh filharmonikusok hangversenye. 23.20. Kávéházi zene. — Riga, 18.30. Abrahám: Hawai rózsája c. operettje. — Róma, 18. Ének- és zenekari verseny. 22. Szimfonikus hangverseny. — Varsó, 18.45. Délutáni zene.

HÉTFŐ, NOVEMBER 9.
 Bucuresti, 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 20.10. Gramofon, 21. Kamarazene. 21.40. Baumann-Radulescu Rózsai énekesnő. 22.15. Mozart: D-moll négyes. — Budapest, 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A rádió házkvartettjének hangversenye. 5. Asszonyok tanácsadója. 6. Vidám karcolat. 6.15. Zenekari hangverseny. 7.20. Német nyelvoktatás. 7.50. A Weidinger szalonzenekar hangversenye. 8.50. „Az altatás felfedezésének száz éves jubileuma“. Müller Vilmos dr. előadása. 9.25. Ifj. Lányi Ernő és Nádor Mihály dalai. 10.45. A Debreceni Trió hangversenye. Majd: Gramofonhangverseny.

Bécs, 12.30. Silving-zenekar. 13.40. Gramofon. 16.30. Gyermek zene zenélnek gyermekeknek. 18. Szólisták hangversenye. 21.15. Táncczene. 23.15. Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye Budapestről. Belgrád, 13.05. Rádiózenekar. 13.35. Könnyű zene. 18. Citera-hangverseny. 18.30. Farkas Gitta énekesnő hangversenye. 20. Vendéglői zene. 21. Rádiózenekar. 22. Heidelbergi diákkörlet című cserett. 23.20. Gramofon. Hamburg. 22. Verdi: Othello című operája gramofonon. — Heilsberg. 17.45. Szórakoztató zene. 20.30. Szonáta gondokára és zongorára. 22.25. Fuvós zene. — Katowice. 17.40. Gramofon. 18.35. Szimfonikus zene. 21.15. Jones: Gésák című operettje. 23.45. Könnyű- és táncczene. — Langenberg. 18. Zenekari verseny. 21. Esti zene. 21.45. Panoptikum hangjáték, majd esti zene. — München, 18.20. Könnyű zene. 20.35. Szimfonikus hangverseny, Vecsey Ferenc hegedűművész közreműködésével. — Pozsony. 15.15. Magyar hírek.

ELTAX elemek raktára és képviselete:
Barra Ernő cégnél
 Arad, Str. Bucur (Eötvös-ucca) 11.
 Vidékre azonnali szállítás. Kérjen árajánlatot.

KEDD, NOVEMBER 10.
 Bucuresti, 13. Gramofon 18. Motzoi-zenekar. 20.40. Gramofon, 21. Rádiózenekar. 21.45. Szekelli tenorista dalestje. 22.05. Rádiózenekar. Budapest, 10.15. Hangverseny: 13. Déli harangszó. 13.05. Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 5. Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 6. Novellák. 6.25. Lakatos Gyula és Vince cigányzenekarának hangversenye. — 7.30. Francia nyelvoktatás. 8. „Hangosfilmexpedició Közép- és Kelet-Afrikában“. 8.45. Guglielmetti Anna Mária hangversenye. 10.45. A Berend-szalonzenekar hangversenye. 12. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs, 12.30. Buchbinder-zenekar. 13.40. Gramofon, 18. Geiger-zenekar. 20.50. A 3.ik gyalogezred zenekarának hangversenye. 23.30. Jazz. — Belgrád, 13. Harangszó. 13.05. Gramofon, 18. Harmonika és hegedűverseny. 18.30. Rádiózenekar. 21. Schwarz Lili énekesnő hangversenye. 23.50. Jazz. — Berlin, 19.40. Molnár- és Reger-művek. 22.15. A Vedding-négyes versenye. — Breslau, 19.55. Rossini: „A sevillai borbély“ című operája gramofonon. — Heilsberg, 21.30.

Fall Leó: Édes öregem című egyfelvonásos operettje. Hilversum. 22.55. Kovács Lajos és zenekara. — Katowice. 17.40. Mendelssohn-dalok. 18.35. Szimfonikus zenekar. 21.15. Népszerű zenekar. 23.10. Énekverseny. Utána: Könnyű- és táncczene. — Milano. 18. Gramofon.

NYILTÉR.
 E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.
Értesítés.

Az Aradi Vendéglőstől, Kávécsok, Szállások és Korcsmárosok Szindikátusa ezúton értesíti tagjait és összes nem tag kartársakat is, hogy a Szindikátus hivatalos helyisége f. hó 1-én a Piata A. Jancu volt Szabadság-tér 7. szám alatt megnyílt és ugy a már beiratkozott tagok, mint a még nem tag kartársak rendelkezésére áll köznapokon délelőtt 9—11 óráig és délután 4—7 óráig. Egyidejűleg felhívjuk azon kartársakat, akik az új osztályozással megelégedve nincsenek és azt eltagadni nem akarják, hogy ezen szándékukat haladéktalanul jelentse be a Szindikátus irodájának, a hivatalos órák alatt. 3763
 Kartársi üdvözléssel: az Elnökség.

Megnyílt
 a „**MINISANUL**“
 vendéglő és étterem
 Arad, Str. Unirei 14.

Saját termésű borok. Dreher-Haggenmacher sör. Elsőrendű konyha. Polgári árak. Havi abonensek ebéd-vaesora 1200 Lejért felvétetnek.

Fájdalommal telt szívvel tudatjuk, hogy szeretett

Margitkánk

hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn d. u. 3 órakor lesz a felső temető halottas házából.

özv. Nagy Andrásné és Nagy Sándor.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS.

Cirkot és cirokmagot
minden mennyiségben **vásárolok**

ELEK GYÖRGY seprőgyár
Budapest, VI., Kartács-ucca 22.
Táviratcím: ELEKBESÉN.
Telefonszám: Budapest 921-12.

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS urinó, magános urhoz vagy urnőző házvezetőnek ajánlok. Cím az Aradi Közlöny kiad. hivatalában. 3731

FIATALASSZONY főzni tudó, bejárónó vagy hasonló állást vállal. Cím Strada Bratianu 19. házfelügyelő. 3754

MINDENES szakácsné felvétetik Minda győgszertár, Főter. 3759

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS lakás, összes mellékhelyiségekkel, modern új házban, azonnal elfoglalható. Cím az Aradi Közlöny kiad. hivatalában.

KIADO 3 és 1 szobás lakások azonnaira. Ertekezni lehet: Str. Marasesti (Kossuth-ucca) 15. 3766

HAROM-NEGY-ÖTSZOBÁS modern lakások és üzlethelyiségek, azonnaira kiadók az Ortutay-palotában. 3750

LAKÁS KIADO azonnal: 3 szobás, elő- és fürdőszobás, frissen festve. Ugyanott 2 szobás, elő- és fürdőszobás, december 1-re. Cím: Str. Gh. Ionescu (gróf Károlyi-u.) 19. 3751

KÜLÖNBEJARATU elegánsan butorozott szoba, előszobával, azonnaira kiadó. Str. Tache Ionescu 7. (Sárosi-ucca).

UCCAI két szoba, előszoba, fürdőszoba teljesen tiszta lakás kiadó. Szt. Péter-tér 17. 3752

MODERN 5 uccai szobából álló lakás összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Bővebbet Anzele üzlet v. Szabadság-tér. 3753

BUTOROZOTT szoba, elő és fürdőszobával azonnal kiadó, v. Ferenc-tér 1. 3755

KÉTSZOBÁS lakás esetleg butorozva mellékhelyiségekkel Bulev. Dragalina (Apponyi-körút) 4. szám alatt kiadó. 3757

KÉTSZOBÁS udvari tiszta lakás kiadó, v. Florián-u. 35. 3758

2200 LEIÉRT kiadó 3 szobás, fürdőszobás uccai lakás. Érdeklődni Schwartz műszerész, volt Lázár Vilmos-ucca.

KÉT elegánsan butorozott szoba, fürdőszoba használatlalt, azonnal kiadó. Str. Cosbuc 1. sz. (Wesselényi-ucca), I. em. 3716

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba kiadó, v. Mikea Kelemen-ucca 8. 3692

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a ház-mesternél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Modern
Kétszobás, parkettás lakás Str. Meffanti 4. Hunyadi-palotában december 1-re kiadó, Cím Havas Mór. 3756

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb eljárás a legszébbben a leggyorsabban
Hospodár-nál Arad, Str. Trólescu (volt Teleki-ucca) 13.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiad. hivatalában. 200

Négyszobás modern lakás olcsón kiadó.
(Cím az Aradi Közlöny kiadójában.)

Kétszobás modern udvari lakás
3746 **azonnal kiadó,**
v. Kossuth-ucca 58-60.

Kiadó lakás
Str. Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11. 4 szobás, erkélyes, fürdőszoba, parkettás modern lakás azonnaira. Bővebbet a háztulajdonosnál. 3694

Két egybenyitő
különbejaratu butorozott uccai szoba házaspárnak vagy két urnak esetleg teljes ellátással is olcsón kiadó. Ugyanott jó házikoszt kapható esetleg ottani étkezéssel. Calea Banatului (Asztalos Sándor-u.) 3., I. em. 3761

VÉTEL ÉS ELADÁS.
SZAPPAN, kétszer főzött, vegytiszta, száraz, circa 6 mázsa eladó. Str. Crisan 11, mézárszék. 3148

DREZDAI Rösler keresztthurosz piano eladó. v. Határ-u. 36. 3734

MODERN ebédlő eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 3729

Legolcsóbb tűzifa
Legjobb minőségben
AUFRICHT-fatelepen
Strada Mărășești végén.

FOTELÉKET, egy ovális kis salonszót, íróasztalt, jó állapotban levőket megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek leadni. 250

GYARI ÉS PERZSASZONYEGEK, férfi és női bundák és bundabélések, szőrmedarabok, Berger-fotelok, ebédlő, háló, szalonberendezések, ezüsttárgyak, dísz-tárgyak, koksz és fakályhák, íróasztalok, széklonok, előszobafal, ebédlő asztal és székek, zongoraszék, antik órák, ékszer-ek, intarziás és aranyozott consol tükörök, fali vitrinek, festmények, mosdó servise, étkező servise, vaságlyak, falitálok, girandok, függönyök storeok, kézimunkák stb. stb. igen előnyös árban.
SALGONÉ bizományi üzlete,
Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

ÚJ ÜZLETBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház-mesternél.

SÜRGŐSEN KERESBEK megbízom részére 8 ajtós dió vagy mahagóni tükros szekrényt, keleti és helyben készített perzsaszönyveket, ezüst tárgyakat, sekretereket, komódokat, függönyöket, szőrme bundákat, vitrineket, könyvszekrényeket, dísz-tárgyakat, márkás porcellánokat. — Kívánatra házhoz is megyek.
SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Valódi perzsaszönyvegek, szőrmebundák, nutria béles, szőrmeék, antik vitrinek, subidok, asztalok, uriszoba, gyönyörű faragott garnitúra, szalonok, festmények, kézimunkák eladók. „ARS” bizományi üzlet Str. Eminescu 30. Ortutay-palota. 3751

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 200

ELLÁTÁS.
MAGANOS öreg urinőnek teljes ellátását vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiad. hivatalában. 3707

ÜZLETEK.
PIATA AVRAM IANCU 2., volt Németh, Szenes, Schwarzitz üzlethelyiség azonnaira kiadó. 3738

HÁROM egymásba nyitló üzlethelyiség (volt zálogház) kiadó. Solymos-ház, volt Salac-ucca. 3760

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnaira kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó, Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Értesítés! Értesítem a n. é. hölgyközönséget, hogy **női fodrász-szalonomat** v. Forray-ucca 14. szám alól, **Bulev. Reg. Ferd. 5.** (Csanádi Takarékpénztár palotájában) **helyeztem át.** A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kérem továbbra is. **Szállagyi Rózsi.**

Bankkölcsonőket
aradi házakra és környékbeli földökre a legolcsóbb kamattal mellett folyósítatok. **HAÁSZ ALBERT** ingatlanforgalmi és bankbizományi irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. szám. Alapítva 1919. évben!

Olcsón eladó!
Bundák és szőrmék, asztragan bunda, porszívógép, villany és kézierőre karikahajós varrógépek, gyermekjátékok, gyermekfüggőágy, maligánmérő, eredeti Feszty Árpád tollrajzok, olajfestmények stb. stb.

Antic bizományi-üzlet
Str. Eminescu 8. (Deák Ferenc-ucca.)

Mindenütt beszélnek
az előkelő budapesti
BRISTOL-szálló
olcsó áraitól.
Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi ellátással már **12 pengőtől** kaphatók.
Dunai szobák kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre méltányos áron.

Bristol-menü 2 pengő 40 fillér
Mindennap ötórai tea és tánc. Kávéházi árak.
Vacsora rendes polgári áron. Tánc.

Hosszabb tartózkodás esetén további engedmények
Bristol-szálló
8220 Budapest—Dunapart.

Legelőnyösebben vásárolhat:
Csáky János óras és ékszerész
Arad, a Lutheránus templommal szemben. „CONSUM” R. T. tag.

INGATLAN.

Tőkebefektetésre alkalmas házak!
Városháza közelében emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1 millió 900.000. Főtéren nyitló uccában emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1,300.000. Központban magasföldszintes, 4 szobás, parkettás, fürdőszobás, 1X2, 4X1 szobás, 750.000. — Ugyanott 4 bérlemény, részben fürdőszobás, 550.000. V. Batthyány-u. közelében 5 szobás, fürdőszobás, 380.000. — Ugyanott 3 szobás, fürdőszobás, üzlethelyiséggel, 380.000. V. Széchenyi-u. közelében 1X4, 1X2 szobás, fürdőszobákkal, 1X1 szoba-konyha, 600.000. V. Boros B.-tér táján modern 5 szobás, parkettás, fürdőszobás, park, 750.000. — Ugyanott magasföldszintes, 11 bérlemény, jó hozam, 600.000. V. Deák F.-u. táján modern, emeletes, 6 lakásos, egy millió 600.000. Ugyanott 3 szobás 280 ezer. V. Thököly-tér táján 4 szobás, fürdőszobás, 360.000. V. Szabadság-tér közelében üzletes ház, 10 bérlemény, alapincézve, 520.000. Ugyanott 4 szobás, elő, fürdőszoba, pince, 330.000. Ugyanott emeletes, sarokház, 10 bérlemény, részben fürdőszobás, jó hozam, egymillió 100.000. Keramitos uccában kertészetre alkalmas, kb. 2½ hold telekkel, 2 házzal, vízvezetékekkel, 400.000. Belvárosban üzletes sarokház 2 lakással, több üzlethelyiséggel, 400.000. Gyár-uccához közel 3 szobás, elő, fürdőszobás, 2 nagy műhely, 400 öles gyümölcsös, 300.000. Ugyanott 2 lakásos, gyümölcsös, 210.000. Central-mozl közelében 1X4, 1X1 szobás, 300.000. V. Orczy-u. közelében magasföldszintes, 7 bérlemény, részben parkettás, fürdőszobás, 750.000. Kórház közelében emeletes, 6 bérlemény, fürdőszobákkal, 1,500.000. Színház közelében emeletes, 6 bérlemény, 850.000. Vasút táján 14 bérlemény, jó hozam, 700.000. V. Választó-u. mellékcuccájában adómentes szoba-konyhás, nyitott folyosóval, 110.000. Belvárosban 4 lakásos, 160.000. Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak, telkek, szállók, földek eladására van megbízásom. **HATSCHEK, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 2., I. em.** 3745

Utusainkat és ügyfeleinket
tisztelettel felkérjük, hogy aradi fiókunk megszűntetésé folytán minden felvilágosításért és információért utazásokat illetőleg (Eszak-, Dél-, Amerika, Kanada, kéjutazások stb., valamint egyéb ügyekben is a
Hamburg - Amerika - Linie
S. A. R.
központjához TIMIȘOARA, Str. Meroy 2. fordulni sziveskedjenek. Írásbeli megkeresésekre rögtön válaszolunk.
Hamburg-Amerika-Linie S. A. R.
Dir. Gen. L. H. Lazarowitz.

KÜLÖNFÉLTÉK.

ELADÓK: ágybetét, könyvszekrény, íróasztal, esetleg komplett férfitárhoz, Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 500

A LEGNAGYOBB NYOMORBAN tengődő család 3 hetes újszülöttel, a végső kétségbeesésben, bárminemű csekély adományt kér. Címe: Szuchy, v. Kinizsi-u. 26. sz. a., pincelakás. 200

Olcsón eladó:
5 HP. álló és 6 HP. benzínmotor, esetleg fűrészel, Ford huszonhetes típus. Mind elsőrendű kondícióban.
Sztarek, Macea. jud. Arad.